

BIBLIOTHEEK RU LIMBURG

0173 0991

BIBLIOTHEEK THEOL. COLLEGE S.J.
MAASTRICHT

3150920

MU AAA 799

Recueil der Recessen,

Voor de Regieringhe der Stadt Maestricht /

Tusschen de Heeren Arnold Baron de Kerckhem / Kamer-Heer van Syne
Cheurf. Hoogheyt van Keulen / Bisschop ende Prince van Luyck / Heere
van Wier / Mupsen / Cosen / Mopertingen / Hoogh-Vallin de Kapts Vils-
sen / ende Heer Carel de Meun / Ridder / Heere van Alrim Giedt van Syne
hoogh-gemelte Hoogheyt in sine Gaden van State / Geheymenerde Ordi-
naris Subt-Vorgemeester der Stadt Luyck / Commissarissen Deciseurs
van wegen Syne hoogh-gemelte Hoogheyt ter eere ; Ende den Heere Mari-
nus van Crommon Ridder / &c. ende Godart Adriaen Baron de Reede, Heer
van Amerongen / Ginckel / Elst / &c. Ridder vande Conincklijke Deytsche
Oyde vanden Oliphant / beyde mede Gebeputeerden inde Vergaderinghe
vande Hooge Mogende Heeren Staten Generael der Verenighde Nederlanden
van wegen de Provincien van Zeelandt ende Vtrecht, oock der selve jonghst-
geliefene Commissarissen Deciseurs binnen de voorsz. Stadt Maestricht
ter andere zyde ; in kracht van der selver respectie Heeren Commissenten
ende Princen authorisatie ende plein pouvoir / beyde hier naer geïnserceert den
13. September 1664. gearresteert / ende den 12. Martij 1665. van wegen
Syne hoogh-gemelte Hoogheyt geapprobeert / geyatificeert / ende in eene posi-
tieve wet bekeert.

TOT MAESTRICHT,

Gedruckt by Petrus van Ouwen, Ordinaris Stadts Drucker, 1665.

840482086

Bibliotheek
R.U.Limburg

BIBLIOTHECA
COLLEGII MAXIMI
TRAIECTENSIS.

MAXIMILIAN HENRY
par la grace de Dieu, Archeves-
que de Cologne, Prince Electeur
du Saint Empire Romain, Ar-
chi-Chancellier par l'Italie, &
du Saint Siege Apostolic legat
né, Evesque & Prince de Liege,
& Hildesheim, Administrateur
de Bergesgade & Stavelot, Duc
des deux Bavières du haut

Palatinat, Vestphale, Engeren & Bouillion, Comte Palatin du
Rhin, Landgrave de Leuchtemberg, Marquis de Franchimont,
Comte de Looz, Horne, Loigne, &c. A tous ceux qui ces presen-
tes verront, Salut. Comme ainsi soit, que leurs Hautes Puissan-
ces les Seigneurs Estats Generaux des Provinces Unies des
Pais-bas, auroient donné commission a leurs Commissaires
Deciseurs à Maestricht, de visiter & examiner avec les no-
stres certains Reces & deccant faits par les Commissaires des
deux Princes, avec un concept de Reglement avancé, tant
auxdits Seigneurs Estats Generaux qu'à nous de la part des
Commissaires Instructeurs & Pensionnaires de ladite ville,

de Policie, Iustitie ende Finantie der selver Stadt zyn ter neder gestelt in aen dat de executie ende observantie aen vele van de selve manqueert, de welcke nochtans de ziele is van alle goede wetten. Ende dat de selve Reglementen sedert den Iare 1580. menigmael vernieuwt, geamplieert ende vermeerderd zynde, tot een groot Volumen zyngeexcreseert ende mits dien beswarelyck by de Magistratender voorsz Stadt, ende by andere die sulcx aengaet konnen geincorporeert werden, behalven dat vele, ende onderscheyde veranderingen daer inne voorgavallen, de naekominge ende practique der selver, seer diffiyl ende onsecker maecken: Omme, waer tegens in't toecomende naer behooren te voorsien, Onse ende de Heeren Commissarissen Deciseurs van Haere Ho: Mo: de Heeren Staten General der Vereenichde Nederlanden, haddengelast ende geauthoriseert de respectieve Commissarissen Instrueteurs Meesters *Claude Ernest de La Montaigne, Servaes van Cauwenbergh, Iohan Ruse* ende *Martin de Quade*, ende Pensionarissen der voorsz Stadt, Meesters *Antoni Vass* ende *Iohan Pessers*, dat sy alle de voorsz Recessen met malcanderen hadden te resumeren, de materien ende ingredienten der selver onder distincte Hoofden ende Captitelen te reduceren, ende de selve op te stellen, by forme van eene positive wet, applicabel op den tegenwoordigen tijdt, ende constitutie van de regieringe onser voorsz Stadt. **S O O I S T**, dat Wy doorsien ende geexamineert hebbende, alles wes by de voorsz Commissarissen Instrueteurs ende Pensionarissen in desen gebefoigneert, gheformeert ende opgesteld is, nae dat de opgemelte haere Ho: Mo: de Heeren Staeten Generael der vereenichde Nederlanden daer van deel of kennis hebben ghehad, het selve in eene vaste ende positieve wet hebbengeconverteert, Ordonnende ende statuerende, dat van nu voortaan de naevolghende Poincten ende Arriculen in't stuck vande Policie, Iustitie ende Finantie metten aenkleven van dien binnen de voorsz Onse Stadt

Maestricht

Maestricht, soo byde gemeene Magistraeten als alle andere Subalterne Regenten, Borgeren ende Inwoonderen, Politicquen ende Militairen, yeder soo veel hem aengaet sullen gebruyckt, geobserveert ende naegekomen worden, want wy sulcx ten dienste vande voorsz onse Stadt Maestricht bevonden hebben al soo te behooren.

I. C A P I T T E L.

Vande Stadt Maestricht, ende hare Genadige Heeren ende Princen.

De Stadt van Maestricht zijnde van oudts eene Bepcr-stadt / behoort aen Ons / ende de Heeren Staten Generael der Vereenighde Nederlanden als representerende de Hertogen van Brabant / met soodanige Hoogheyt / Gerecht / ende Gerechticheyt / als onse Voorfaeten met de Hertogen van Brabant de selve beseten ende geregeert hebben.

2 Ende wort dit gemeene / ende indibise recht / ende regeringhe / van oude tijden herwaerts / binnen de selve onse Stadt te siemen gegeven met dese oude maniere van spreken / in die materie gebruyckelijck

Een Heer / geen Heer /
Twee Heeren / een Heer.

In t' Latijn /

Trajectum neutri Domino, sed paret utrique.

3 De voorsz Stadt sal dienbolgens voortaan / gelijk voor desen by ons ghesamentlijck met de Heeren Staeten Generael der Vereenighde Nederlanden geregeert ende gegouverneert worden als eenen

enen Staet/ende provincie particulier / verscheiden van andere onser beyder Staten ende Provincien / sonder dat eenige Ordonnantien/ Statuyten oft belastinghen anders als met onderlinghe communicatie ende gemeen advies van Ons / ofte onse Ghecommissiteerde aldaer ingevoert sullen werden/oft plaetse hebben.

4 Tot welken eynde sullen wy van twee tot twee jaeren / of binnen soodanigen anderen tijdt/als ons goetdunckey sal / deputeren of senden twee Heeren / dewelcke als Commissarissen Dertseurs met ende neffens de Heeren Commissarissen vande Heeren Staeten Generael der Vereenighde Nederlanden ghesacramentelijck sullen afhandelen / ende terminieren alle saecken van politie erde Finantie/ ende affonderlijck / ofte gesacramentelijck de saeken van Justitie/ nae de nature ende bereytsch vande selve respectivelyck.

II. C A P I T T E L.

Vande Persoonen ende Borgers deser stadt in t'gemeen.

DE Borgers / poorteren ende Inwoonderen der voorsz stadt worden gereputeert/ende syn of Luijcksche of Brabantsche personen.

2 Lupersche personen syn ende worden gereputeert / alle soodanige / die binnen de voorsz. stadt / van Luijcksche Moeders geboren sijn / ofte die buyten de selve stadt onder onse temporele Jurisdicte als Bisschop ende Prince van Lupck / of van xxe tegenwoordige Vassallen/dewelcke possidereren soodanige Leenen / als vooz dato van het Tractaet vanden Jaere 1579 tusschen onsen Voorzaet als Bisschop ende Prince van Luick / ende den Prince van Parma den vpsentwintichsten Octobris opgerecht ende by den Heer Coningh van Spagne den twintichsten Martij 1584. geratificeert/vooz hooghgemelte onse Voorzaet syn gereleveert gheweest/ghéboren syn sonder onderschept / of de moeders Lupck of Brabants mogen wesen.

3 Bra-

2 Brabantsche Persoonen zyn / ende worden gereputeert al-
le soodanighe / die binnen de voorsz stad ghebooren syn/van bra-
bandtsche moeders / oft die bujten de selve stad / onder andere
Lipcken of Staten / als onder onse temporele Jurisdic tie ende
gebiedt als Prince van Luyck geboren sijn.

4 Maer bujten de voorsz stad worden alle borghers in t'stuck
van Officien ende dignitepten / indifferentelyck aengesien ende
erkent als Luyckische of brabantsche Persoonen / naedat hen lie-
den wel gebalt of te passe komt.

5 Ende op dat men preciselyck moge weten de voorsz qualitept
ende geboorte der kinderen/ soo sullen voorten de Pastoors ende
Predicanten respectivelyck / punctuelyck ende exactelyck aenteek-
nen den naem / ende toenaem van alle die ghene die bij haer
ghedoopt worden/ ende vande Vader ende Moeder der selver/ met
byvoeginge of de moeder Luyck of brabants is/ daer af sy twee
bysondere registers sullen houden ende de dubbelen van Jaer tot
Jaer op den lesten December overbrengen aende respective Hooge
Gerechten/om ter Griffie geseponeert te worden/ende sal een yeder
des versoekende/acces hebben tot de voorsz registers soo wel by
de Pastoors ende Predicanten/ als bij de voorschreven Hooghe
Gerechten.

6 Alle borghers ende Inwoonders van wat nature/ende con-
ditie de selve syn/ soo politticquen als militairen/ dewelcke komen
te trouwen binnen de voorsz stad / sullen hare namen overbrengen
aende respective Hooge Gerechten/ende laten aenteekenen of hare
Vrouwe is van van Luyckische of Brabantsche geboorte/sonder
dat nochtans hier mede den eenen ende den anderen Prince ofte ha-
re Hoogh-Schouten sullen verkort wesen/om in cas van eenich
dispuyt over de qualitept ofte geboorte van ymanden haer te die-
nen van andere preuben/ende bewysen.

7 Alle Persoonen die haer binnen de voorsz Stadt metter woon
komen te begeven / zyn gehouden te acquireren het Burgerchap
der selver Stadt.

8 Doch niemant en sal tot Doorter / ofte borger-recht worden ontfangen / ofte daer van Attestatie erlangen / dan die ses Waenden buyck-baste wooninge binnen de voorsz Stadt en sal hebben gehouden.

9 Doch en sal niemant tot het voorsz Doorter of borger-schay worden geadmitteert ofte ingelijft / ten si hy niet wettighe Attestatien van het Gerecht ofte plaetse sijn residentie docere van sijn goede ende eerlycke comportementen / ende dat hy bekent maect sijn Hantwerck of andere middelen / daer mede hy buyten belastinge van andere borghers ende inwoonders kan subsisteren.

10 Gelyck oock alle aenkomende Borghers tot hare lieue sich sulden moeten begeven onder eenich Ambacht / ende door de Meesters van het selve Ambacht gepresenteert worden aende Doort-Schouten ende Borgemeesteren respectie / om by d'eerste af te leggen den Eedt van getrouwicheyt / ten aensien van Ons / ende de Heeren Staten Generael / Ende aende Burgermeesteren by eede te staven / dat sy de gemeene politie ende Begieringe deser Stadt sulden observeren / nakomen ende gehoorsaemen / volgens het Formulier banden Eedt daer ober by de Heeren Commissarissen Deputeurs van Wederzyden gentreesteert / lydende als volgt.

Ick belove ende sweere onse Genadige Heeren, den Bisschop, Lende Prince van Luyck ende de Heeren Staten Generael der Vereenighde Provincien, de Heeren Staten Generael der Vereenichde Provincien, ende den Bisschop ende Prince van Luyck, gehouwend getrouw te zyn, ende dat ick niet en sal doen of toelaten voorts gestelt te worden eenige saeken contrarie den dienst, ende onderdanicheyt van beyde onse Princen. Dat ick deser Stadt nut, ende welvaren sal helpen verwoorderen, ende alle conspiratie, verraderye ende onheyl die tegens de selve gemachineert soude mogen worden, sal aenbrengen, ende naer mijn vermogen, helpen weeren. Dat ick onse Hoogh-Schoutten, Borgheemeesters

Sche

Schepenen, ende Raedt sal gehoorfamen, ende my gedragen als een vroom Borger ende Onderdaen toestaet, ende behoort te doen. Soo help my Godt almachtich/ ende alle sijne Hepligen

11 Eenen borger die jaer endach met syne Familie buyten de voorschreven Stadt gewoont heeft/ wort gehouden door bremt of Forain.

12 Optgenomen nochtans de vyf Adelpcke buyten-borgers der voorsz Stadt/ de welcke hoe wel daer buyten geseten ende woonachtich/ het borger-recht ende Privilegien genieten/ soo wanneer sy hun borgerschap hebben gerelevert ende sy de dese/ de Vrijheer van Petersheim/ de Heer van Gronsfelt/ de Heer van Nederharen de Heer van Hoensbroeck/ den Heer van Bergh genaemt Trips.

13 De voornoemde vyf Adelpcke buyten-borgers staen oock te recht in personalibus voor den lagen Gerechte der voorsz Stadt/ ende vermogen eenen Camerlinck te presenteren/ om aldaer hunne saecken te verrichten ende gehouden te werden voor Doorter.

14 De kinderen die gheboren syn van Ouders/ die noch geene borgers en waren/ hebben geen recht van borgerschap noch van Ambachten.

15 Militaire Personen doende burgerlycke Aeeringe/ behooren ter judicature vanden Politicquen Gerecht in alle saecken/ die nie. en specteren tot de Militaire plichten.

16 Geene borgers kinderen beneden hare twee en twintich jaren synde/ sullen sonder consent van hare ouders / of Momboirs / sich mogen in Militairen dienst begeben/ ende sulckx onderstaen hebbende/ sullen op het reclame vande Ouderen / of Momboirs / ende tbylick vande selve minder-jaerigheyt / aenslonts vanden dienst moeten werden ontslaghen : Ende sullen de Contracten ten regarde vande voorsz Militie hoedanigh die oock genoemt mogen wesen/ onderschijn vande selve hunne emancipatie ghemaect ende opgerecht ipso facto nul syn/ ende staenter cassatie vanden Politicquen

quen Rechter/ daer sulcx behoort.

17 Gehouwde Vrouwen staen onder de booschdye van haren man/ noch en mogen contracteren/of den man obligeren / ten zy dat het zyn Koop-vrouwen/ende professie doende van waren te koop en te verkoopen/in welke materie van koop/ende verkoop/sij den man verobligeren/ende verders niet.

18 Geene Luytze Perfoore en sal vermogen te prorogeren/noch te contesteren voor den Brabantischen Rechter ende vice versa op poene van nulliteyt der Proceiduyren.

III. C A P I T T E L.

Vande Policie ende Regieringe der Stadt
Maeſtricht in t'gemeen.

De ordinaris Regieringe/ofte Magistrature der Stadt Maeſtricht bestaat in twee Hoof-Schoutten/ twee Borgmeesters heerthien Schepenen/acht Geswoorens Raden / ende twee paymeesters/daer by komen twee Pensionarissen /ende twee Secretarissen vanden lagen Gerechte/ van welkers bysondere functien/ende bedieningen/hier nae sal gesproken werden; Ende moeten de voornoemde Leden voor d'ene helfte zyn van Luytsche geboorte/ende voor d'andere helfte van brabantſche geboorte.

2 Onse Commissarissen/Deciseurs/ sullen met die vande Heere Staten generael der vereentigde Nederlanden van twee tot twee jaren/gelyck voor desen aenstellen/ende veranderen den voornoemden Magistraet/sulckx nochtans/dat ten minsten vier Schepenen/ende twee Geswoorens/die langhst in bedieninge sijn geweest/vande Luytze zyde/voor de eerste reyse ende die drie andere Schepenen ende twee Geswoorens voor de tweede reyse ende alsoo successivelick sullen verandert worden.

3 De voors. veranderinge / ende aenstellinge sal moeten geschieden uyt personen van wettighe geboorte / ende uyt de notabelste ende ghequalificeerste borgers der voors. Stadt / niet sittende in openbaer overspel / noch besmet met woerliet / ballinghschap / of diergelijcke merckelijcke vleske.

4 Ende en sal niemant tot de voors. Magistrature mogen gebor-
dert / of aengesteld worden / dan die twee jaren bebozens bupckvast ende ghedomiticeert Borger geweest is.

5 Gelijck oock niemant daer toe en sal admissibel wesen / die om daer toe te gheraerken / eenich gelt / giften ofte gaven sal ghegeven / ofte beloofd hebben / dooz hem selven of door andere directelijck of indirectelijck / of die andere importune recommandatien sal hebben gebruyckt.

6 De boven genoemde Raedt der voors. Stadt / sal gehouden wesen te vergaderen alle Maendagen s'morgens ten negen upren pre-
cis / op het Stadts ofte Raedthuys / om aldaer te tracteren / te deli-
bereren / ende resolveren over alle saecken specterende tot het mee-
ste nut / ende welbaeren der selver Stadt / ende tot d'administratie van alle goede policie / daer af sich niemant ter voors. ghesetter upre en sal mogen onthouden / sonder kennisse / ende voorweten vande Hoogh-Schoutetten / of Borgemeesteren / op pene dat die gene / die nae de voors. upre. sal verschynen / ofte in't geheel absent blyven of oock present sijnde / sonder goet binden vande Borger-Meesters sich uyt den Raedt sal vertrecken / sal verbeuren d'eerste eenen halven ende de andere eenen heelen Rijxdaelber / die sonder eenighe remissie / of dissimulatie sullen betaelt / ende in eene Casse ten behoeve van 't gemeen door de sijnighe geconsigneert worden of by de Beurssarissen vande Collegien der respectieve Justitien daer vande Defaillanten dependeren / in instanti betaelt / ende aen hare rechten gedefalqueert worden ende sullen de Hoogh-Schoutent ende Borgemeesters de Sleutels hebben vande voors. consignatie Casse.

7 Ende op dat de selve tydelijcke vergaderinge gefaciliteert / ende
gem-

geensins verhindert en werde / soo en sullen ten selven dage noch de hooge noch lage Gerechten eenige extraordinaris Vergaderinge mogen leggen des voormiddachs / of by haer / of by Commissarissen Instructeurs eenige Processen gelesen of termynen gehouden mogen worden / anders als vooz negen upren.

8 De voormoemde Magistzaet en sal niet mogen delibereren oft resolveren / als ten bywysen ten minsten van twee dezde-parten der raedts-verwanten.

9 De Borgemeesters voorstemnende inde Raedts-vergaderinge sullen alle saeckien tot de Magistrature ghehoorende voordraghen / ende tez deliberatie brenghen vanden Gersamen Raedt / oock de stemmen van alle de Leeden op peders rang distinctelyck hoozen / ende colligeren / ende met de pluraliteyt der selver concluderen ende daer af een Raedts-verdrach doen formieren.

10 Welck Raedts-verdrach op dien voet genotuleert sijnde / ter naeftez Raedts-vergaderinge sal moeten geresumeert worden / omme kracht te hebben / ende binnen drye daghen daer nae ten langhsten ende geensins vooz de resumptie / door den Secretaris / nae voozgaende registratie te worden upt gegeven.

11 De voorsz Raets-vergaderinge ende deliberationen sullen gehouden / ende door de respective Raedts-verwanten bygewoont werden met alle stilligheyt / respect ende modestie / sonder eenige protesten / exposulatiën of andere exorbitantien / vooz te wenden / op poene dat die geene die sulcx komen te doen / de facto, sullen verbeuren / ende moeten consigneren / eenen Apcxdaelder inde voorsz gemeene Cassé / executabel als vooren .

12 De secrete deliberationen ende Resolutien vanden Gersamen Raedt / en sullen door niemant gerevleert ofte ontdecht worden / op poene dat die gene die binnen 'sjaers bebonden sal werden sulcks gedaen te hebben / inhabil sal wesen tot de voorsz Magistrature.

13 Den voornomden Gersamen Raedt sal hebben ende behou-
den het recht van stollinge der Munte/daer af den cours te hooch/
ende tot schade/ ofte verders vande Ingesetenen/sal komen te loo-
pen / of vande Naburten gedrongen te worden / ende sullen de
Hooch-Schoutten tegens de Contzaventuurs procederen als naer
Recht.

¹
14 Ende sullen voorts doch niet sonder interzventie/werenschap/
of Communicatie vande hooch-Schouten / opstellen/ende
maecken soodanige Reglementen/keuren ende Ordonnantien/als
syn naer voorval en vereysch van sacken ten besten/ende tot meesten
rust ende welvaren vande Stadt in 'tsuick van forsaecten ende mes-
usen / brandt/ voorkoop / ende diergelpcke sacken van Politie/
sullen binden te behooren.

15 Gemeene enquesten genomen zynde bij 't Hooge af Lage Ge-
recht in saecken/die niet indisputabelick ende upt haer eygen na-
ture/en syn Criminel/of Civil/sullen inden Gersamen Raedt gels-
sen en geexamineert worden / of het delict is Civil / of Criminel;
ende ingeval het bobonden wezt Criminel te syn/sullen de selve
enquesten ghestelt worden in handen vanden Hoogh-Schout des
Vlan des van/ende soo het Civil gebonden wezt/ sal gestelt wor-
den in handen vande Borgermeesters ende Gesworens.

16 ofte wel sal den Gersamen Raedt in instantie / het civile de-
lict by ainende of andersints / straffen ende corrigeren/gelpcke alle
forzaecten / midtsgaders keuren ende mesusen aldaer gepunteert
worden.

17 Civile delicten worden gehouden/die gene/daer geene hoogs-
hept in enis gelegen/ende bestaen in tzaansressien van Magistrale
Ordonnantien ende Statuten/vechterpen / lascivie / ende pctulan-
tien by dach ende nacht gepleegt-mitsgdaers van injureuse woors-
den/ende diergelpcke.

18 De Borgermeesters sullen schuldich ende ghehouden wesen alle
Raets-verdragen/keuren/ ende Ordonnantien binnen dyte dagen/
nae

nae de publicatie tot laste vande schuldige / tez executie te stellen / sonder eenige remissie / moderatie / dissimulatie of upstiel / of sullen de Hoogh-Officieren andersints gheauthoriseert ende bevoeght sijn sulcx te doen.

19 Alle Brieven komende vande Princen ende anderen / addresseerende aende voorsz Magistraet / sullen in volle Vergaderinge geses / ende de Resolutien ende antwoorden daer op gearresteert worden de welcke door de Pensionarissen / geertendeert sijn / ten minsten by de Hoogh-Schoutten / Borgermeesteren / ende de beyde Eerste Schepenen sullen moeten geses ende geadvoucert worden / aleer de Secretarissen de selve sullen moghen teykenen / ende assenden.

20 In alle deliberatten / ende resolutien / die directelck of indretelijc souden mogen raeken pement vanden Raedt / nomine Personæ vel officii, sal den Geïnteresserde sich hebben upt den Raedt te ontrecken.

21 Soo wanneer eenige saeken van grooter gewicht / ende impozantie / betreffende den staet der voorsz. Stadt of den dienst der Princen souden komen vooz te vallen / soo sal den / voornoemden Raedt versterckt worden met de Notablen der Stadt / de welcke sijn de vier Commissarissen Instructeurs / ende voozts alle de gene die op andere tpden geweest sullen sijn / in offitie van Schoutet / Borgermeester / Schepenen / Gesworen oft Day-meester / met de welcke ter exclusie van alle andere / sy sullen representeren het geheele Lichaem en Gemeente der voorsz. geschreven Stadt / van oudts ghenaemt den Breeden Raedt.

22 Ende sullen de voornoemde Commissarissen Instructeurs / waer af hier nae breeder sal gesproken / worden / oock particuliere toeficht dragen / op de gemeene politie ende Begieringe deser Stadt / ende in cas sy bevinden eenige excessen / ofte defecten / den Versamen Raedt van tpdt tot tpdt daer af verwittigen.

23 Mede sullen vanjaer tot jaer aende Heeren Commissarissen Verifiers geven goede informatie vande gesteltenisse der voorsz. geschreven Stadt.

24 Tot welcken eynde sullen hebben access tot alle raedts-vergaderingen/ ende raedts-verdraghs-boecken/ omme daer upt de observantie ofte dis-observantie der selver te metieren.

25 Den Eersamen Raedt en sal niet vermogen eenige besendinge/ ofte Commissie te decessen/ de welcke sonderlingen tijdt/ ofte kosten souden van nooden hebben/ het sy aen beyde Princen of aen anderen/ ten sy niet voozgaende kennisse ende goetbinden vande respectie Princen.

26 Ende sullen ghehouden wesen hare Commissien ende besendingen te restringeren op veerthien dagen/ of ten langhsten op drie weecken / sonder meer/ als twee Personen te committeren / die geene particuliere saecken en sullen vermogen aen te nemen / tot verachteringe van Stadts saecken/ ende in dach-gelden sullen tracteert worden/ nae dat sy niet/ of sonder Dienaer syn gewoon te reysen / gelyck dus lange geschiet is.

27 Den Eersamen Raedt / of der selver Gecommitteerden sullen gehouden wesen/ in cas de saecke langhet train verpyschte/ daer toe de permissie vande respectie Princen/ als vooren te ver-soeken sonder de welcke aendeselve Gecommitteerde geene dach-gelden en sullen worden goetgedaen / noch in rekeninge geleden.

28 Ende sullen de voorsz Gecommitteerden/ ten langsten binnen acht dagen naer hare wederkomst pertinent rapport doen by geschrifte / over alle Pointen haer by Instructie aen-bevolen / op poene als boven.

29 Den Eersamen Raedt sal hebben te beborderen dat alle Personen van wat conditie de selve mogen syn / de welcke men kan of mach geloopen dat eenighe Papieren / bescheyden of Documenten in originali, of by copie onder haer hebben / specterende tot de Archieven der voorsz Stadt / binnen drie Maenden naer date deses/ de selve overbrengen / ofte sich by eede expurgeren/ dat sy geene der selver onder haer of ghedemanueert hebben / noch en weten wie de selve soude mogen hebben.

³⁰ Ende sal een register vande voorsz Archiven inde respectieve Griffien geseponcirt werden / op dat een pegelsck / des van nooden hebbende / sich daer af moge dienen / of daer van inspectie hebben.

I V. C A P I T T E L

Aengaende Stadts Fabricque.

De afgegane Borgmeesters de welke inde Magistrature blippen / of ondersints de eerste Schepenen vande Lupckische ende Brabantsehe ypde / sullen syn Opper-fabrycquen der voorsz. Stadt / ende en sal den Bouw-meester geenderhande wercken mogen ondernemen sonder goetbinden der selver / ende kennisse vande Papmeesters.

7 De voornoemde Opper-fabrycquen ende Pep-meesters sullen ten meesten dienste ende mesnage vande Stadt overleggen / wat noodich of onnoodich / dienstich of ondienstich is / ende daer af aenden eezsamen Raedt refereren / omme gezelscheyt / ende geponeert te worden naez behooren.

3 Ende sullen goede sozgebzagen / dat den Bouw-meester / ende Contrerolleur hare officien wel waer nemen / ende betrachten / sonder te gedoogen / dat de selve buigten haer goetbinden / ende kennisse / eenige Cedulen van leberantie / ofte Arbepts-loon uijtgeven.

4 De voornoemde Bouw-meester ende Contrerolleur sullen daegelyck door de Stadt omgaen / ende op 't stuck vande Poorten / Mupren / Torens / Straten / en andersints behoortelck regard nemen.

5 Sullen oock ober alle leberantien vooz af met kennisse / ende ten blywesen vande voorsz Opper-fabrycquen ende Pap-meesters nauwe ende precise bedingen maecken / ende alle excessen inde Arbepts-loonen besnyden ende voozkomen.

Ende

6 Ende sulckx gedaen zijnde / de Cedulen van leverantie/ende van Arbeys-loon / hebbben te separeren / ende op hare respectieve Regi-ster ende Centre-rolle te brengen / alhooren de selve te teekenen ende upt te geven/om inden Gersamen Gaedt gepasseert te worden.

7 Geene Stadts Wercken en sullen mogen begonnen ofte herbat worden / als met den halven Maent van Meert / ende sullen moeten ophouden uptterlyck in 't eynde vande maent october / noch en sullen hooger mogen monterren in 'tgeheele Jaer / als ter somme van thien duysent guldens / op pœne dat de Opper-fabrijequen / ende Bouw-meester daer vooz sullen wezden aengesien ende dat het surplus den Pap-meester in syne reekeninge sal worden geropeert / ten ware eenige overkomende stortinghe van Mupren/Doorten/of diergelpeke nootwendigheden anders vereyschten / in welken gevalle de Opper-fabrijequen ende Pap-meesters metten Bouw-meester sullen hebben goede sorze te dragen / dat de bestedinge of dach-loonen gedaen ende betaelt worden met de beste mesnaghe nae de kortheyt der dagen / ende andersints.

8 Geene Magistraets-Persoonen en sullen vermoghen part / of deel te hebben inde besteedinge van Stadts Wercken/of inden verhoop of inkoop van Materialen/ op pœne van inhabiliteyt.

9 Den Gersamen Gaedt sal hebben te bevoordenen dat alle ledighe Hups-Plaetsen betimmert worden binnen seckeren rozen tyd in hare vergaderinge/aen d'eene ende d'andere syde/na bevindinge van Persoonen / ende van hare gelegentheden t'ordonneren / sonder dat den geprefigeerden tyd sal mogen geluxert worden.

10 Ende soo wanneer d'een of d'ander in gebreecke sal blyben / foodanige Gaedts Ordonnantie nae te komen / sal het ledige Erbe of Hups-plaets ter proclamatie gestelt / ende vercocht worden aen de meesbiedende / onder conditie / dat de selve binnen anderen gesetten tyd het gekochte Erbe als vooren sal betimmeren / ende sullen de koop penninghen aenden eersten Epgenaer overghetelt worden met de minste kosten.

11 Den Bouw-meester sal hebben forge te dragen / dat de Straten / ofte Pavement wel onderhouden / ende daer het van nooden is / vernieuwt werden op desen voet / dat de Materialen ten laste vande Stadt sullen hebben bygebracht te worden / endedat de wederzpts proprietarissen vande Huysen ende Erven gehouden worden tot betalinge vande dach-loonen.

12 Sonder dat eenigerhande personen / het zy Geesteliche of Wereltliche daer affullen mogen geempsteert worden.

13 Wel bestaende nochtans dat op ruymme Mercken ende in breede Straten sal worden gepartificeert / dat de Eijgenaers van Hupsen / ende Erven ter extensie van eene Roede upt den dympel van de selve Hupsen / de dach-loonen sullen betalen / ende dat de verdere herte van Stadts-wegen sal gedragen worden / waer af den Bouw-meester ende Contzrolleur pertinente notitie sullen houden ende distincte Cedulen opstellen / tot narichtinge vanden Eersamen Raedt ende vande respective Eijgenaers die sulcx van nooden sijnde / dooz Borgemeesters promptelick sullen worden geexecuteert tot betalinge van hare schuldicheyt.

V. C A P I T T E L.

Policie van Huyfen ende Straten.

Alle hupren of tousten van Hupsen deser Stadt / moeten in ende afgaen den tweeden Dinghsdach in April / ende in October / ende de hupsen Donnerdaeghs daer aen volgende wesen ontrupint / op poene van nulliteyt der Hupre of Toust-redullen / ende dat den Hupder ende Werhupder sullen peder verballen inde amende van vyftigh guldens / tot behoefte vande Armen.

2 Alle opbouw en vernieuwinge van booz / ende achter Gebels / gelijck mede van Syd / of Brant-gebels / sal voort aen geschieden in steene Hupren / sonder eenige Houte ofte Leeme Wanden / ende

en sullen voortaen geene Hupfen / Schupren / Stallen / of andere Gebouwen / hoe groot of kleyn de selve mogen wesen met Strop mogen gedeckt worden / op pene dat de Contraventeurs de facto ende sonder eenich vertreck of dissimulatie met den afbreek der Houtte ende Leeme warden / ende vande stropen Daerhen / sullen gestraft worden / en daer en boven arbitralyck geamendeert/;

3 Alle bytbouw van Hupfen moet mede in steen / ende op eene rechte linie gedaen worden / daer af de visitatie sal gheschieden by de twee Hoogh-Schoutten / twee Schepenen upt yder Collegie / niet assumptie vande Bouw-meester / Stadts-Timmerman / ende Stadts- metselaer des root zynde.

4 Ende in cas van eenigh dysput tusschen de Naburen op't stuck van ropinge / soo sullen de voornoemde Hoogh-Schoutten ende Schepenen naer ingenomen advies vande voorsz geassumeerde by oculaire inspectie / de plano ende sommarie ordonneren.

5 Welcke Ordonnantie hare executie sal hebben onder suffisante cautie de demoliendo, niet tegenstaende eenich appel ter contrarie / ten ware dat eenige merckelycke redenen nader ondersoek / ende verdere kennisse van saecken quamen te vereyschen / als wanneer den ordinaris wech van Justitie voorsz de Hooge Gerichten sal werden ingegaen / de welcke of de plano, ofte andersints daer ober sullen judiceren / soo als naer vereysch van saecken sullen oordeelen te behooren: Blyvende de voorsz Hoogh-Schoutten onderkozt in hare recognitien volgens oudt gebruyck.

6 Ende soo wanneer de voorsz ropinge ende bytbouw sal komen te gebeuren op Broenhoffschen grondt, binnen de voorsz Stadt / soo sal den Schout ende twee Schepenen vanden Broenhof de selve bywoonen / ende daer over metten aenkleven van dien mede kennen ende de Plano ordonneren neffens den Hoogh-Schoutten ende de Schepenen der Stadt als voorsz.

7 De tegenwoordige stroye Daken sullen tot verhoedinge van brand / sonder langer vertreck / afgebroken / ende verandert worden

den/ op yeeue van prompte executie/ten laste vande onwillige of gebrekege.

8 De Syd of brant-gebels moeten gelept worden half en half/op gemeyn Erbe / ende tot gemeene kosten vande Kerp-genooten / of Nabupren / ter dichte van twee bricken / ten minsten inde Herde/ ende anderhalve bricke buijten d'Herde / sonde aenden Willigen opbouwer ghepermitteert de helfte der kosten / tot laste van des Nabups Hups promptelyc te verhalen/ of de selve daer op te lasten gichten / ende affecteren.

9 Ten ware dat des Nabups Hups in tocht wierde beseten /als wanneer d'Ersnamen of Proprietarissen eerst naer doot der Tochtnaers/ tot de helfte der voozsz kosten / sullen gehouden syn op den voozigen voet ende sal interim den Tochtnaer de interessen van dien hebben te betalen.

10 De Schepds-mupren/ die men noemt Lupck-mupren/ tusshen Hoben/ Steen-wegen ofte opene Plaetsen / moeten oock half en half op gemeen Erbe ende tot gemeene kosten gelept worden/ ter hoochte van negen voeten / boven de Herde / de welcke tot laste vande onwillige sullen gebonden worden soo ende gelpck van de Brant-gebels is gesept.

11 Des sullen de selve Schepds-mupren op goede fondamenten gemetselt worden / om oock tot hooger timmer aen d'een of d'andere spde te kunnen dienen.

12 Soo wanneer eenen Brant-gebel gelepdt wort tusschen een Hups van d'een spde / ende eene ledtge plaetse van d'andere spde/ soo en sal den eijgenaer ofte Besitter vande ledtge plaetse niet verder daer toe contribueren als ter hoochte van een Lupck-mupr / of van negen voeten boven de Herde.

13 Van als de selve Nabupr de voozsz Brant-gebel hooger sal willen gebrupken / soo sal hy nae rate van het gebrupck de helfte der kosten moeten dzagen / ende betalen/ met enen voet Mups boven het dack.

14 Andien

21
14 Indien yemant eenen gangh heeft neffens syn Nabuyrs Er-
ve / ende dat de selve Gangh niet meer als vier voeten of daer
ontreent breed en is sonder meerder / soo en sal hy / in cas van op-
bouwinge van eenen Muyr / niet meer als de breedte van eenen hal-
ven brick behooren te ontbeeren.

15 Maer in dien die gene die de Gangh toekomt / noch eenich
Erff daer hadde / ende den Gangh begeert te overtimmeren soo
sal den voorsz Muyr half en half moeten gheleijt werden op ge-
meijne Erbe.

16 De gene die eene West-kuyt / Doel of diergelycke buyligheyt
heeft / ende gebruyckt tegens eens anders bebouwde Erbe / daer
door een hamer of Keucken komt schade te lyden / is gehouden de
selve buyligheyt te rupinen / ende synen Nabuyr buyten schade te
stellen.

17 Alle Secreten staende onder een ander Mans Erbe / moeten
gereynicht werden vande spde daer die gebruyckt worden / ten ware
dat blecke van servituyt ter contrarie.

18 De gene die een Secretet maect ontzent syns Nabuyrs wa-
ter-put of Regenbach / soodanich dat de selve daer door soude be-
schadicht worden / is gehouden 't selve Secretet te verleggen / of
synen Nabuyr eenen anderen Put of Regenbach te leveren tot syne
commoditeyt.

19 Alle uytsteekende Gooten sullen werden wech genomen / en-
de sal het Regenwater met Gooten langhs de Hupsen ende Mup-
ren worden afgelept / tot onder op den gront.

20 Alle Winckelers van wat hanteringe die zyn / moeten hare
Leufkens ofte uytstekende Dackjens hebben van gelycke breedte
ende soodanige Stoeppen ofte neerslaende Denstiers / dat de passage
vande Straten daer door niet en werde belemmerd / ende dat
d'eene door des anders uytsteck / niet en worde geblint.

21 Zeeſieders / Wel-bereyders / Leertouwers / Hup-betters /
 Stijfſelmaeckers / ſullen in Zijdsſtraten / ende niet int' midden van-
 de Stadt mogen woonen / ende haze voorsz Beringe ofte hantcerma-
 ghe exerceren.

22 Eene Olp-moolen moet veertich voeten ſtaen bande Hupſen of
 ander Lijpden Cimmer.

23 Koperſlagers en ſullen mede niet in , t midden bande Stadt /
 maer in Syd-ſtraten mogen woonen.

24 De Epgenaers van Steen-wegen of plaetsen ljdende de ſer-
 titugt van ſtillicdie en mogen de ſelbe niet betimmeren / ſoo verre
 de droppen vallen / genaemt den Oſingdrop /

25 De ghene die eenigh ſerbitugt heeft tot laſte van ſyns Na-
 buysers Erbe / van Groot / Gootte ofte Waterloop / en vermach daer
 dooz anders niet te laten loopen als Hemels ende Put-water /
 ende geensints ſtinkende water / dreck of vuplichept.

26 De preſcriptien zyn inde voorsz ſtadt gedirigeert tot dertich
 jaren / ende de ſervituten worden gepreſcribeert of niet gepreſcri-
 beert / nae dat die zyn continuel / of diſcontinuel als nae Rechten.

Woorts worden alhier gehouden vooz geinfereert.

De Oꝝdonnantien van queſtien van hupshupren / tuſſchen Wo-
 gers en Soldaten.

De Welbt-Oꝝdonnantie.

d'Oꝝdonnantie tegens d'infectie bande Lucht.

d'Oꝝdonnantie op t'ſtuck banden Brandt.

d'Oꝝdonnantie op ſtuck van't repnigen der Straten.

d'Oꝝ-

D'Ordonnantie op t' stuck van het merckten van alderhande waren / ende vanden voorloop ende diergelycke / dewelcke den Eersamen Raet naer gelegentheijt ende vereijfch van saecten sal veranderen/vermeerderen ende verninderen soo als den meesten dienst der Stadt sal komen te voorderen; doch in alle punten preciselyck ende exactelyck doen observeren ende naerhomen sonder eenige traegheyt ofte dissimulatie daer inne te plegen / ofte toe te laten.

VI. C A P I T T E L.

Aengaende de Ambachten ende Gilden.

De Meesters vande respective Ambachten syn ghehouden den eersten dach nae de creatie vanden Magistraet / aerden selven te presenteren een dubbelt getal van goede ende gequalificeerde Luyden van peder Ambachte half van Luyfche geboorte / ende half van Brabantse geboorte / ende dese vande Gereformeerde Religie / soo doentijck / om daer upt nieuwe ambachtsmeesteren te kiezen.

2 De welcke als dan sullen moeten gekosen worden binnen veertien daer aen naestvolgende dagen.

3 De meesters vande ambachten sullen van jaer tot jaer doen behoortlycke ende pertinente reeckeninge aende Ouderlingen van den selven Ambachte / van alle hare administratie / sonder dat de selve booztaen eenige maeltijden of andere teeringhe ten laste van de selve Ambachten of upt de Ambachts- gelden sullen moghen aenstellen / op pene dat de selve geropeert / ende op de Gendanten ende hare goederen sullen verhaelt worden.

4 De boorsz reeckeningen van Jaer tot jaer by de Ouderlinge opgenomen ende gesloten synde / sullen van twee tot twee jaren / ten dage te presigeren aenden Eersamen Raet werden overgebracht omtrent der selver Vergaderinge / of dooz hare Gecommitteerden

den te werden oversien / ende gecorrigceert / ofte gelaudeert / ende geapprobeert naer bevinghinghe van saecken; Ende sal den Gersamen Raedt van het surplus der emolumenten / ende Ambachts-gelden disponeren / soo / ende gelyck deselve sullen bevinden te behooren.

5 Ten voorsz eynde sullen de Ambachts-boecken/ende Statuten jaer om jaer ende by beurten by den Lupckischen ende Brabantischen Meester belwaert / ende de voorsz Ambachts-gelden/ende emolumenten ontfangen ende geadministreert worden.

6 De voornoemde Ambachts-meesteren sullen alle overkomende disputen / ende misverstanden / de Keuren / Statuten ende ghewoonten vanden ambachten aengaende in d'ordinaris maerdaegsche Vergaderinge aenden Gersamen Raedt schriftelyck representeren en met allen beschepdetheyt / der selver Resolutie afwachten / ende naerkome.

7 Ende by soo verre veranderinge van tydt / ende andere omstandigheden eenige nieuwe Keuren ofte Statuten quamen te vozeren soo sullen de selve met interventie vande Ambachts-meesters ende Ouderlingen door den Magistraet werden opgesteld / ende by Ons / ende de Heeren Staten Generael of onse ende des selfs Gecommitteerde / nae voorgaende examinatie werden geconfirmeert / blyvende alle interpretatie vande genaechte keuren aenden voorsz. Magistraet / ende in cas van voorder disput / aen Ons / ofte onse voorsz. Gecommitteerden.

8 De Wynnkoopers / Wynthappers ende anderen / die met wynn handelen sullen haer punctuelick reguleren volgens d'ordonnantie ende Reglemente op dat stuck geemaneert inden jaer 1610 dat alhier gehouden wort voorsz geinsereert / de welke den Gersamen Raet naer de tegenwoordigen of toecomende constitutie van saecken sal mogen veranderen / sulcx als ten meesten dienste vande handelingen / ende vande goede Ingesetenen sal conbenteren.

VII. C A P I T T E L

Vande Raedts-Perſoonen ende hare byſondere bedieningen; ende eerſt aengaende de Hoogh-Schoutten.

De reſpective Hoogh-Schoutten ſullen hebben den aentaſt ofte apprehenſie van alle Miſdadigers / in Crimine flagranti.

2 Sonder onderschept van Anckliſche of Brabandtſche gewoote.

3 Beſhoudelyck dat den Delinquant nae de apprehenſie ſal gelaten worden inde markt ende bedwanck van ſynen competenten Richt-
ter; welcke competentie gheexprimeert wort met deſe woorden des man des ban.

4 Dan by ſoo verreden Miſdadiger niet op de daet/of in flagranti en wert geattrappeert / ſoo ſullen de reſpective Hoogh-Schout-
ten de Gerechten van Schepenen des man des ban maenen/infor-
matien preparatoir doen beleggen / ende daer op decreet van ap-
prehenſie verwachten / ſoo verre den Delinquant Wooger 3p.

5 Welck Decreet de reſpective Hoogh-Schoutten ſullen ter exe-
cutie ſtellen.

6 De Hoog-Schoutten ſullen de Gerechten van Schepenen re-
ſpectivelyck maenen ſoo in civile / als criminele ſaecten/ſonder dat
de ſelbe Schepenen bupen ſoodanige maniffe ſullen mogen verga-
deren / als op de ordinariſ dagen ofte dan als de ſelbe met woogwe-
ten vande Hoogh-schoutten eenigen anderen dach / tot het hoc-
ren van Getuppen / of andere Acten judicieel ſullen hebben geſtelt.

7 Ende ſullen de ſelbe Hoogh-Schoutten mogen tegenwoordigh

zyn in alle gerechtelpeke Vergaderingen / ende alle termynen van Rechten / oock het lesen vande Processen / ende het interloquieren / of decideren der selver ten principaelen mogen bywoonen / sonder nochtans eenige deciderende stemme te hebben.

8. Verschalven in saecken daer sy offitie-wegen / of in haren eygen name partye zyn / als wanneer sy haer van het verhooren der Getuygen / in cas van ordinarijs thoon / ende van lecture / interlucie / of decisie der saeckie sullen moeten onthouden.

9. De voornoemde Hooch-Schoutten sullen aen Schepenen / en Secretaris betalen hunne behoorelycke vacatien in saecken van informationen preparatoir / en vande Criminele Processen / hier boven genoemt / soo en ghelyck sy van outs respectivelyck hebben ghedaen.

10. De executie van Civile ende Criminele Vonnissen by de Hooch Gerechten ghegeven / behoort aende Hooch-Schoutten / des man des ban / ende moet geschieden sonder eenige moderatie / dissimulatie ofte vertreck.

11. De Hooch-Schoutten verleenen indifferentelyck door de respective Roep-boden / alle arresten binnen de voorsz Stadt / op vreemde personen ende goederen / daer af den Auditeur des Guarnisoens sich sal hebben te onthouden / maer en vermogen de selve niet te ontslaen sonder voorsz Decreet van Schepenen des man des ban / ofte consent van partpen Arrestanten.

12. Ende by absentie vande Roep-boden / de saeckie sulcx vercyschende / sal oock een Schepen vermoghen arrest te interponeren / ghelyck mede de respective Hellebaerdiers / nuidts daer toe ad singulos actus , geauthorisect werdende door de Hooch-Schoutten.

13. Welcke arresten gedaen werden ter heure ende pericule des Arrestans of by gyselinghe / of niet het opleggghen vande Roede / blyvends de Gearestieerde binnen de Stadt in liberteyt,

29
14 De Hooch-Schoutten / off hunne Stadthoubers ontfangen
den Eedt / geloften ende stipulatiën die voór de Hooge Gerechten
geschieden.

15 De goederen / ende penninghen die met of sonder Decreet /
onder de Hooghe Gerechten worden gesequestreert / ofte gecon-
fiscieert / worden vertrouwt aende Hooch-Schoutten / die voór con-
signatie gelt genieten / den sestiſtighſten penninck eens.

16 De Hooch-Schoutten sullen met malkanderen voór den
dienst van beyde de Princen corresponderen / ende in vrientschap le-
ven / ende op dat de selve hare offitien / ende exploicten met meer-
der respect ende nadruk mogē uytvoeren / sullen peder van hun
gedient worden met twee Wellehardiers / ende gehouden sijn elc-
kanderen met de selve in voórballende exploicten te assisteren / daer
toe oock de Borgermeesters des noodich / ende versocht sijnde /
hare Borden sullen voegen.

17 De respectie Hooch-Schoutten / ende Gerechten sullen pe-
der gedient worden van twee Hoep-boden / de welke by verſteif /
of andersints hunne Commissien sullen nemen / van de selve Hooch-
Schoutten in conformité vanden twaelfden Articul van 't Regle-
ment vanden Jare 1580.

VIII. C A P I T T E L.

Vande Borghermeeſters.

De Borgermeesters voórſteuende inde Raedts-vergaderinge
proponeren / colligeren de stemmen / ende concluderen / gelyck
hier vooren is geſeyt.

2 Van en vermogen geene propositie te doen / de welke repug-
neert aen dese Ordonnantie ende Receſſen / op poene van inhabi-
litept,

5 Oock hebben de Borgermeesters de manisse ende eerste stemme by de Geswoorens / ende vande audientie sommair / colligeren de vota, ende concluderen in alle saecken / soo interlocutoire / als ten definitiven.

4 Noch en vermogen de Geswoorens sonder hare manisse / byten de ordinaris Recht daegen te vergaderen / ten sy dat met hare kennisse / ende goet vanden eenigen dach daer toe gestelt is

5 Ende syn gehouden ter executie te stellen / ofte te doen stellen alle Gaedts-verdraghen / Reuten ende Ordonantien / sonder eenige gratie/moderatie/remissie/dissimulatie ofte dilap.

6 Ende tot boozderingh ende beneficie van Stadtg-middelen / soo sullen de Borgermeesters de Voornissen vande pachters ter executie stellen / ten langhsten binnen veertien dagen nae de pronuntiatio / ofte andersints het gewysdom self voldoen.

7 De Borgermeesters hebben in flagranti Crimine, oock den aentast van Delinquanten ende Criminele Personen/midts de selve overleberende aen den Hooch-Schout des man des van ende moeten van hare Rechten betaelt worden / tot laste vanden Ghevanghen.

8 De Borgermeesters hebben het recht / om te verleenen alle Verbotten aen Bozgers over Bozgerlycke penningen ende Meubelen om de selve niet te laten volgen / of upt te keeren aende Eygenaers / ten sy dat het recht daer toe consentere/of dat partpe/tot wieng verfoeck het verbodt is geschiet / voldoeninge hebbe ontfangen.

9 Alle Eeden / geloften ende stipulationen / de welcke in't Lage Gerechte gheschieden / worden ghestaest ende afgenomen by Borgermeesters / onder de Rechten daer toe staende.

10 De goederen ende penningen die onder 't Lage Gerechte werden gesequestreert / ende geconsigneert worden vertrouwt aende Borgermeesteren / onder het genot vanden sestigsten penningh / vande geconsigneerde gelben eens.

11 De Borgermeesters moeten insonderheyt mede tot haer behoort houden alle Licur-meesters / Peli-meesters Roep-meesters ende alle andere / die eenige subalterne opzicht hebben / over die deelen vande Politie.

12 Ende sullen particuliere forge draghen / dat den Meret van Rogge ende Terwe alle Saterdagen wel ende oprechtelyck werde aengebracht / ende het Broot tot foulagement vande gemeijne Ingesetenen op syn waerde berekent ende gestelt.

13 Sullen oock besorghen / dat alle Maenden het broot inde Backers Hupfen behoortlyck werde gebisiteert gewaecht / ende naer bevindinge tegens de Contzabenteurs van stadts Ordonnantien promptelick naer exigentie van saecken geprocedert.

14 Soo wanneer eenen Borger twee of drymael op ordere van een Borgermeester dooz eenen bode geroepen synde / om in persoon te verschynen niet en compareert / soo mach den selven by gsfelinghe of met cere pecuniare amende gestraft werden / ende woxt genoemd de pene van ongehoorsaemheyt.

15 Peder Borgermeester heeft vier Dienaers / ofte boden / daer mede syn elckanderen in occurentien / daer het van nooden is gehouden syn te assisteren.

IX. CAPITTEL.

Vande Schepenen der Hooge Gerechten

De Schepenen waer af seiven sijn Luyre geboorne en seiven brabantische geboorne / ghequalificeert ende aengestelt / ghelyck hier booven / onder het derde Capittel is geordonneert / sullen alle weerken met de respective Hooch-Schoutten vergaderen / in hare ordinarijs Gerichts-plaetse / te weten onse Luyse schepenen des woensdaeghs ende de brabantische Schepenen des Wypdaeghs
tydelick

tydelpck voorsz middach sonder dat d'een of d'ander der selver Schepenen sich sal vermogen te absenteren byten de Stadt / ofte te ontrec-
ken aende voorsz vergaderinge byten kennisse / ende goetbinden
vanden Hooch-Schoutten op poene van een quart rijcdaelders
in Criminele saecken / ende van drie guldens brabantts in Criminele
saecken / Sullende den Hooch-Schout op poene van onse indigna-
tie hebben te besorghen dat t'allen tyde het meerder getal der selver
Schepenen binnen de Stadt / ende aen de hant zy / om in voorsz-
ballende saecken de heylsamen Justitie te doen voorsz gangh gewinnen.

2 De voorsz ordinaris Gerichts-dagen sullen niet moghen ge-
differeert ofte ghecontinueert worden.

3 Ende soo wanneer eenige Criminele saecken / of saecken van
arrest / ende diergelycke / eenige extraordinaris Vergaderinge sul-
len vereyschen / soo sullen de Schepenen / des genaemt synde vande
respectieve Hooch-Schoutten ofte de Stadthouders / gehouden
wesen te vergaderen op alle extraordinaris dagen / behoudelyck
des Maendachs voorsz middach nae negen uren / welcken tydt
voorz de Raedts-vergaderinge gereserveert is.

4 De Schepenen sullen kennisse hebben van alle reele saecken van
Gronden van Erven / rechten van Successien / soo Testamen-
taire / als ab intestato, van Tractaten van Houwelyck / consti-
tutie van Ghinsen / of Genten / Luykingen / Ropingen / serbituy-
ten van saecken van arrest / ende van alle andere saecken / begrepen
inde slichtinge vanden jare 1560. die wy willen dat precieselyck sal
achtervolcht worden / soo nochtans / dat hy soo verre eenige in-
terpretatie op 't stuck vande judicature tusschen den Hooch-schout
ende Schepenen ter eenre / ende de Borgemeesteren ende Geswo-
rens ter andere syde gerequireert wort / Wy de selve aen Ons hebben
gereserveert / sonder dat wy begeren / dat de voornoemde twee
Gezechten eenige protestatien / contesten / of conflicten sullen voorsz-
wenden of voorszsetten sulcx wel expresselyck verbiedende midts
desen.

5 Alle delicten / misbruycken / ende criminele saecken behooren
mede

mede ter kennisse ende judicature vande Schepenen / bytgenomen
het crimen lase Majestatis divinae & humanae, synde saecken van
oproer / rebellie ende wederspanningheyt ende diertgelycke / daer af
de kennisse ende judicature verblift by de Genadige Heeren ende
Princen / of by hare Commissarissen Deciseurs.

6 In geene Criminele Processen en sal mogen gevonnist worden
by interlocutie / of ten diffinitiven / niet minder ghetal als van byf
Schepenen.

7 In saecken van Civile Justitie oft van policie / en sal niet mogen
worden gedisponeert by interlocutie / als ter presentie ende ober-
staen van vier Schepenen / in cas van interlocutie / ende van
byf Schepenen ten diffinitiven.

8 Schepenen de welcke Advocaten zyn / sullen in 't aenkomen
van haer officie / verklazen / ende laten aentepckieren in wat saec-
ken voer het Gerecht ventileerende / sy dienen / of gradviseert heb-
ben / omme haer inde loopende termynen in het decreteren op in-
cidenten ende in het Vonnissen daer van t'onthouden : Ende en
sullen oock soodanige saecken niet vermogen te recommanderen /
aen hare Constatres / of de selve daer van inbuieren / gelyck sy oock
voer den Gerechte gedurende hare functie / niet en sullen mogen
aennemen ofte bedienen eenige saecken / of door eenich ander Adv-
vocaet doen bedienen / directelick / of indirectelick alles op poene
van suspensie van hun officie / ende van inhabilteit voer 't toeko-
merde.

9 In saecken daer Schepenen / op 't versoek van partye / of
uyt eygen beweginge / sullen begeeren advies van Rechts-gelcerde /
sullen haer dienen vanden Pensionaris of Pensionarissen mondeling
ende schriftelick / soo als het Gerecht sal oordeelen te behooren.

10 Geene Droeshoffsche Schepenen en sullen tot suppletie van het
getal hier boven uytgedrukt mogen geassumeert worden / noch
vice versa.

11 Alle Commissariale besoignes van Schepenen sullen op het Stadthups gehouden worden sonder eenige verteeringen tot laste van partypen.

12 Schepenen sullen gehouden wesen alle arme/ende onvermogene Persoonen gratis, te expedieren/ ende voorsz andere met korte termynen te prefereren soo veel doenlick.

13 Alle gichten / goepenissen ofte transporten / die binnen dese Stadt of haren byvangh worden gedaen / niet Droenhofs zynde / midtsgaders alle affectation ende verbintenissen van Hupsen ende Erven / bekentenissen van servituyten / ende extinctien van dien / constitutionen van Genthen / ende asguyptingen der selver / verpandingen / en diergelyke reele gerichtswerken / moeten om effect te hebben van realiteyt gheschieden ten overstaen van twee Schepenen / den eenen Lupelschen / ende den anderen Brabantschen of voorsz meeder getal / indien het partypen ghelieft / behoudelpeck dat den nomber eguael zij hinc inde, de welcke de selve moeten onder teekenen ende aen den Secretaris van 't een of d'ander Gerecht overreghen / om binnen drie dagen nae de overreghinge / ende uytterelpeck binnen ses dagen nae de teykeninge ten reghistre ghebracht te worden / op poene dat de leydende partype haer interest tegens de respective Secretarissen sal mogen verhalen.

14 Maer by soo verre / Hups oferbe die verkocht / verset / ofte beswaert worden binnen de voorsz Stadt / op onverschepde ende onverdeelde Stadts ende Droenhofsche gront gelegen / ende gesitueert syn / soo sullen alle transporten / gichten / goedingen realisatie / ende andere belastingen daer af ende over gheschieden / ende gepasseert worden voorsz de Schepenen bande Stadts ende Droenhofsche Gerechten / om op d'eene / en d'andere Griffie gheregistrert te worden / op poene als boven tegen de gebrekinge Secretarissen / Ende dat den dach van het beschut niet eerder en sal beginnen te loopen / als nae dat de voorsz registratie op d'eene ende d'andere Griffie bande Stadt ende banden Droenhoff sal wesen gedaen / Des sullen de Contrahentende rechten niet hooger als ordinazie betalen / daer af de verdeelinghe sal geschieden in drie egale gedeel-

15 Soo wanneer eenige saecten voorszballen / betreffende meerder getal van Persoonen / daer as d'eenre Luyt / ende d'andere Brabands is / die upt hare nature moeten gediscuteert worden voorsz het Hooge Gerecht / soo sal suely geschieden coram utroque Collegio, gelyck van oudts gebruyckelick is.

16 Sonder dat nochtans meer als eenen / ende den geprevenueerden Secretaris / daer inne sal worden gebruyckit.

X. C A P I T T E L.

Vande Momboirschap, ofte Vooghdyc

De Schepenen syn Opper Momboirs over de onbejaerde Innders der voorsz Stadt / synde Weesen / onder de vyf en twintich jaren / de welcke Vader ofte moeder verlooren hebben / ende over meerderjarige Sotten / ende simpele Persoonen / ende moeten alle aengeboorne / ende Testamentaire Momboirs ende Vooghdyn approberen ende inden Eedt stellen / de welcke tot dien eynde blyven drie weecken / nae't affsterben / ende nae't openen van't Testament / ende d'aenneminge respective daer op gevolght / haer moeten bekent maectien / op pene van ses goutguldens te verbeuren.

2 Ende soo wanneer de weesen of andere Persoonen niet en syn versten vande voorsz aengeboorne of Testamentaire Momboirs / soo sullen de Schepenen daer toe committeren / twee of drie vande naeste Vrienden / indien de selve bequaem syn / of andersints eerlijcke ende suffisante Burgers / de welcke gehouden sullen syn het Momboirschap / ende Vooghdyc aen te nemen / ende in ras van wepgeringe daer toe reelpck ende metter daet kunnen bedwongen worden : ten ware eenige merckelpcke redenen by haer te allegieren / ende by den Schepensstoel voorsz soodanige te keuren / hundaers afquamen te dispenseren.

3 De voornoemde gecommiteerde of geconstitueerde Momboirs sullen gehouden wesen suffisante Borgen te stellen / voorsz goede administratie.

4 Alle soo aangeboorne Testamentaire als geconstitueerde Momboirs / sullen binnen drie weechen / naer dat sy de Momboirdpe aenbeert hebben / gehouden wesen te maecten Inventaris van alle goederen / son Meubele als immeubele / de welcke inden Sterfschijfse bevonden worden.

5 Ende sullen de geconstitueerde Momboirs / gehouden wesen van hare administratie pder jaer aende Schepenen over te brengen per tinnente reckeringe / met aenwysinge van de gelden ende revenues / omme met kennisse ende goetvinden der selver Schepenen ter meeste seckerheyt ende voordeel der Pupillen of anderen bekeert ende uytgeseet te werden.

6 Geene vaste goederen der Pupillen of anderen / en sullen mogen verhocht ofte beswaert worden / als doorsz voorsz Momboirs / met kennisse ende goetvinden van de Schepenen.

7 De welcke van de rebenen haer moberende / doorsz haren Secretaris / sullen doen notitie houden / om in tyden erde wylen aende Pupillen meerder-jarighgelworden zynde / ende aen anderen onder Voogdpe staende / soo wanneer sy daer af sullen ontslaghen worden / te kunnen dienen tot hare narichtinge.

8 Ende sulcx voorgegaen zynde / sullen de selve by publyque proclamatiën aerden hooghsten Bieder by 't uytgaen der brandende Kaersse worden verhocht / op pene van nulliteyt / ingevalle anders quame te gebeuren.

9 De gelden van de voorsz goederen procederende / sullen met kennisse ende goetvinden van het Schepen Gericht aengelecht worden / ten meesten nut van de Pupillen / ende anderen.

10 Indien de aangeboorne / en testamentaire Momboirs haer niet
nact

naer behooren en geyten inde administratie bande goederen / ende
inde opvoedinge bande Personen haer aenbevoelen / sullen de
Schepenen/als Opper-Dooghyden daer inne versien naer gelegent-
heyt van saecken.

XI. CAPITTEL.

Vande Gesworen Raden.

De geswooren Raden acht in t'getal/waer af vier sijn Luyt-
geboorne / ende vier Brabandts geboorne gequalificeert ende
aen gestelt / gelyck hier vooren onder het derde Capittel is ge-
ordonneert / ende gestatuceert / sullen alle Dinghsdagen / tydelpeck
voor middach / met de Voogdmeesters in hare Kamer op den
Stadthuyse vergaderen / om Justitie te administreren / sonder
dat den selven dach sal mogen uytgesteld werden.

2 De selve Geswoorens sullen niet / neffens / ende ten oberstaen
bande Voogdmeesters / kennisse ende judicature hebben van alle
personele Civile saecken / procederende van koopmanschappen
ende verloopingen / verhueringen / ende diergelycke conventie /
ende Contracten van parteyen / van bekende verloopen van renten
van injurien / sivilpeck geintenteert / van meuble ende gereede pen-
ningen / ende generalpeck van soodanige saecken / die by die Richtin-
ge vanden jare 1560. ende het gevolghe gebruyck aenden Lagen
Gerechte sijn toegevoeght / soo nochtans / dat by soo verre eenige
interpretatie op't stuck bande judicature tusschen de Voogdmees-
ters ende Geswoorens ter centre / ende de Hoogh-Schoutten ende
Schepenen ter andere zyde gerequireert worde / Wy de selve aen
Ons hebben gereserveert / sonder dat Wy begeren dat de voorsz
twee Gerechten eenige protestatien / Contesten / ofte Conflicten
sullen voorszenden / ofte voorszetten / sulcx wel expresselick ver-
biedende midts desen.

3 Ende op dat den cours van Justitie niet verhindert en worde /

soo en sal niemant vande Geswoorens sich ten voozsz dage mogen abseateren/sonder kennisse / ende goetvinden vande respectie bozgermeesters / op poene van een quart sijerdaelder / die op peene van onse indignatie / sullen sorgen / dat het meerder getal der Geswooren / altpdt aende handt 3p.

4 In gene saecken sal mogen gheinterloquert of ten principalen gesententeert wozden/ als ten oberstaen van drie Geswoorens van pder 3pde.

5 Alle saecken beneden hondert guldens eens / sullen ten dage by Bozgermeesters te prefigeren/ mondelingh tusschen partpen wozden gedebuceert / ende sommarie / ende de plano, afgedaen.

6 Oock sullen alle andere saecken by Bozgermeesters/ ende Geswoorens gewesen/ hare executie hebben onder cautie / soo dat eygentlick daer af geen appel / maer sinple reformatie komt te vallen.

7 Van insaecken beneden de hondert guldens/ sal den Besoymant komende te succumberen / noch daer en boven futneren ses Goltguldens/ promptelpck executabel ten behoeve vande Stadt

8 Alle questien van injurien civiliter gheintenteert / sullen mede summarie ende de plano werden afgedaen / van de geene die sich gegraveert bindt/ sal mogen appelleren aende Heeren Commissarissen Deciseurs.

9 Geswooren Raeden die Advoraten 3pn / sullen in't aenkomen van hare Officie verclaren / ende laten aenteekenen in wat saecken voor het Gericht ventilerende sy ghedient / ofte gheadviseert hebben/ omme haer inde loopendeterminnen in het decreteren op incidenten / ende in het vonnissen daer van te onthouden / ende en sullen oock soodantge saecken niet vermoghen te recommanderen aen hare Confratres/ of de selve daer af te imbueren / ghelpeck sy oock vooz den selven Gerechte geduprende hare functie / geene saecken noch Processen en sullen vermogen aen te nemen te bedte-

39
nen / of dooz eenigh ander Advocaet te doen bedienen / directelpck
noch indirectelpck / alles op poene van suspensie van hun offitie/
ende van inhabiliteyt vooz het toekomende.

10 In saecken daer Borgermeesters ende Geswoorens op 't ver-
soeck van partypen / of upt eppen beweginge sullen begeren advies
van Rechts-geleerden / sullen haer dienen vanden Pensionnaris
ofte Pensionnarissen soo mondelingh als schriftelick / nae dat het
Gerecht sal oordeelen te behooren.

11 Alle Commissariale besotignes van Borgermeesteren ende Ge-
swoorens / sullen op het stadthuis gehouden worden / sonder ee-
nige verteeringe tot laste van partypen.

12 Borgermeesteren ende Geswoorens sullen gehouden wesen alle
Arme ende onvermogene Persoonen gratis te expedieren/ende de ter-
mynen soo veel te bekorten / als ,t doenlpck wesen sal.

13 Alle verkoopingen die inde Taessel van Leeninge voorballen/
geschieden ten overstaen van Gecommitteerde upt de Geswooren
Raden.

14 Nae de renobatie vande Magistraet/soo committeren Borger-
meesters ende Geswoorens upt den haren / twee Mes-keur-mee-
sters/ende twee Forsaict-meesters.

15 Het Officie van Mes-keurmeesters bestaat in't onder-
soecken/ende beleggen van inforinatie ten bwesen van een der
twee Secretarissen / tot last vande geene die tegens malikanderen
Wapenen ofte Geweer gebrupckt / of daer mede gequetst hebben /
soonochtans dat daer inne geene hoogheyt en is gelegen / bestaende
in punitie van Lys of Lidt / of andere correctie den Hoogen Ge-
rechte toestaende / ende verballen de schuldige in twaelf Hoorens
guldens / ende daer en boven voor ppne / sinart ende meesterloon /
naer arbitrage vanden Rechte.

16 Het Officie van Forsaict-meesters bestaat in 'tondersoeck ende
belege

beleggen van informatien / tot laſte bande geene die met kuple in-
 jectieſe ende ſnaddige woorden vermant hebben bejagent / die met
 ſweeren ende bloecken / den name Godts miſbruyken / die mal-
 kanderen met kuyſten ſlaen / niet voeten ſtooten / ende diergelycke/
 ofte die bezien ſpide van eenigen ſtock / of ander Geweez / een
 ander upt den kuyſe dagen / ſonder het ſelve Gheweert te ghe-
 bruycken.

17 De voornoemde Meſ-keurmeesters ende Forſaict-meesters
 en vermogen niet geene partpen te compoſeren / noch te accorderen
 directelyck noch indirectelyck / op poene van ſuſpenſie ende inhabi-
 liteyt/maer zyn gehouden hare informatien wel ende oprechtelyck
 beleydt / ende genomen zynde/te brengen inden Verſamen Raedt/
 om aldaer geleſen ende geſpioneert te worden als nae behooren.

XII. C A P I T T E L.

Vande Pay-meesters.

De Pay-meesters twee in't getal/ waer af den eenen is Luyckx
 ende den anderen brabantſ geboorne/ gequalificiert ende aen-
 geſtelt/ gelyck hier vooren onder het derde Capittel is geordonneert
 ende geſtatueert / ſullen ontfangen / adminiſtreren ende verant-
 woorden de Stadts Middelen ende Finantien gelyck hier onder
 ſal wezden gheſeyt / ende dat by beurten / ende jaer om jaer / daer
 af den eenen wort genaemt betalende Pay-meester / ende den an-
 deren vidimerende / of leerende Pay-meester.

2 De Pay-meesters ſyn gehouden te ſtellen goede ende ſuffiſante
 borge voer hare adminiſtratie/tot contentement vanden Verſamen
 Raedt/aler ſp tot eenigen ontfangh geadmittleert worden.

3 De Pay-meesters ſoodantge Borge geſtelt hebbende/ſullen ont-
 fangen de Stadts Middelen/beſtaende in vier vyfde deelen van het
 provenu bande Mout en Koren-wage.

De

De Wijn accys.

De Kool-accys.

's Landts subsidie tot den Brandt bande Corps de Guardes.

De oude firmitepten.

De Wet-waegh.

Het kleyn Licent.

De boeten ende amenden / de welcke aende Stadt worden toegewesen.

De middelen bande Brugge/ende eenige kleynigheden nader in Stadts Reckeningen uptgedrukt.

4 Welcken ontfangh de Pap-meesters sullen hebben te doen ende te houden/soo ende ghelpeck by de respectie Pachts-conditien/of andere Ordonantien sal worden gestatueert / sonder dat nochtans de voorsz Stadts Middelen by eenige Magistrale Ordonnantien luyten des Pap-meesters Comptoir sullen worden gediberteert / ofte geadsigneert.

5 Den betalende Pap-meester sal gehouden wesen te verantwoorden het gantsche ende geheele provenu van alle de verpachtingen / soo als de selve aenden lesten bieder by 't uptgaen bande brandende keersse sullen verbleven zyn sonder dat hy sal vermoghen te rekenen met eenige restanten.

6 Tot welcken eynde hy sal vermogen de respectie Pachters te obligeren tot soodanige Borchtochte/ als hy tot syne securitept sal bevinden te behooren.

7 De Pap-meesters sullen met/ende neffens d'Opper-fabrijcquē ende Bouw-meester betrachten het gheemeene beste / ontrent alle

f

Stadts

Stadts bestedingen / ende leverantien / soo ende gelyck hier vooren onder het Capittel vande Stadts Fabricque breeder is ghesprooken.

2 Ende sal den bidimerende of leerende Pap-meester alle Cedulaen van leverantie ende andere hoedakich die mogen syn / met kennisse van saecken moeten begrooten / ende trecken al cer de selve aen den Versamen Raedt sullen syn ghebracht ende aldaer sullen mogen gepasseert worden / sonder dat den betalende Pap-meester buyten de voorszrebe bidimerende / eenige betalinge sal vermogen te doen / op poene van roperinge / ten ware dat den Versamen Raedt upt den hoofde vande absentie / des Bidimateurs anders goetvonde / van welcke officien ende bedientinge hier nae breeder sal ghesprooken werden onder het Capittel vande Stadts Finantien.

XIII. C A P I T T E L.

Vande Commissarisen Instructeurs.

De Commissarisen Instructeurs bestaen in tgetal van vier daer af twee van luycre geboorte by ons ende twee vande Brabantsehe geboorte by de Ho: Mo: Heeren Staeten Generael der verenigde Nederlanden worden aengesleelt upt de gequalificeerste / en honorabelste Borghers der voorsz Stadt die ten minsten twee jaren met het selve Borgherschap syn bekleet geweest / ende die in Rechten Constumien / ende practique syn ervaren.

2 De Commissarisen Instructeurs sullen boven ende behalven het geene hier vooren is gestatueert / in haer regaerd Capituloj. hebben ende handelen de berepdinge ende Instructie van saecken van appel / soo vanden Hoogen als Lagen Gerechte / geassisteert vanden Grefstier op wiens Grefstie de saecke inde eerste instantie heeft gheventileert.

3 Ende sullen hier inne volgen ende punctuelck naekomen / en doen

43

doen naerkomen de Oꝛdonnantie op de soyme van appellatien ge-
einaereert / ende hier achter aengevoecht.

4 Tot welcken eynde sy alle Maendagen ende Donderdagen ten
acht upren s'morgens / met den booznoemden Grefstier sullen ver-
gaderen op den Stadthuse

5 Van in cas / dat eenen of meerder Commissarissen Instruc-
teurs quame wettelick gesusperteert te worden / ofte absent te syn /
soo sullen de Pensionarissen / ende soo noodich meerder neutrale
Rechts-geleerde by den presenten geassumeert worden.

6 De booznoemde Commissarissen Instructeurs sullen in pub-
licque Sessien rang nemen na de afgaende Bozgemeesters.

XIV. CAPITTEL.

Vande Pensionarissen.

De Pensionarissen ofte Syndici in t'getal van twee / den eenen
Lupckx gebooren / den anderen Brabants gebooren / sullen
aengesteld werden by Commissie vanden Persaemen Raedt / ende by
Ons / ofte onse Commissarissen Deciseurs geconfirmiert / ende sul-
len wesen gepractiseerde Advocaten / ende ghehouden wesen op den
Stadthuse dagelick des van nooden sijnde te besoigneren / ende
te adviseren in allerhande saecken / die den dienst vande Stadt be-
treffen / ende bysonderlyck de Raedts-vergaderingen op Maendae-
gen by te woonen / alwaer sy geene andere / als adviserende stemme
hebbende / met alle respect sullen adviseren / rappozteren / ende den
last ende Commissien ontfangen / die den Persaemen Raedt haer
sal toeboegen / daer inne sy met extensien der Raedts-verdzagen /

expeditionen ende andersints de Raedts-Ordonnantien punctuelgck sullen naerkomen.

2 Ende sullen haer met alle naerstigheyt bevlptigen om de processen / ende differentien de welcke den Gersamen Raedt ofte het Corpus der Stadt soude mogen upstaen hebben / te beschryven / te dirigeren / ende te bevorderen / soo als de behoudenis van Stadts Privilegien / de Achtbaerheyt vande Magistraet, ende het gemeene beste der Ingesetenen sullen vereyschen.

3 Sullen oock gehouden wesen haer te laten gebruycken in alle deputationen die buyten de Stadt aen de beyde Princen / of elders sullen ghedecerniert werden / soo verre sy daer toe sullen worden versoecht / ende haer voorts reguleren / soo als hier vooren Capitulo 3. op 't stuck vande besendinge is geordonneert.

4 Sullen oock gehouden wesen ter maenisse vande Hoofschouten / ende vande Bozgermeesters te vateren / tot de lecture der processen / daer in het advies van Rechts-geleerde sal gerequireert worden / ende daer inne 't sy mondelinck of schriftelck raifonneren / ende oprechtelck adviseren.

5 De Pensionarisen en sullen oock geene jura / of salaris moghen genieten / ter saecke vande lecture der Processen / of van hunne advisen daer inne te geven.

6 Noch en sullen in eenighe saecken / die binnen de voorsz Stadt ventileren / of die sy weten dat aldaer sullen komen aenghehecht te werden / vermogen te adviseren / veele minder daer inne als Advocaet te dienen / ofte te patrocineren / ten ware met voorgaende wettinge permissie.

7 De Pensionarissen hebben rang ende sessie neffens de Commissarisen Instructeurs.

XV. C A P I T T E L:

Vande Secretarissen vanden Eersamen Raedt

DEn Eersamen Raedt der voorsz. Stadt wort bedient van twee Secretarissen/den eenen vande Lupckische/den anderen van de Brabantische geboorte / ende heeft daer af de dispositie ende collatie.

2 De voornoemde Secretarissen moeten in alle Maendaeghsche/ ende andere Raedts-vergaderingen de eerste ende laeste present syn.

3 De voornoemde Secretarissen syn gehouden alle de Presenten/ ende Absenten in pder Raedts-vergaderinge met naem ende toenaem te annoteren/ende daer af extract te geven aende Heeren Commissarissen Deciseurs t'harer aankomste/ om daer op gelet te worden naer behooren.

4 Alle Raedts-verdragen/Decreten ende Appointementen/ moeten of staende Vergaderinge door de Secretarissen volgens de conclusie werden gestelt/ of door de Pensionarissen binnen vier-entwintich upren geexetendeert/ om ter naester Vergaderinge geresumeert te worden.

5 Sonder welke resumptie de Secretarissen geene Copien/extracten noch Decreten / ende Appointementen en vermoghen upt te geven / ten ware de selve staende Vergaderinghe ghelesen / ende om redenen gheen uytstel lydenbe / ghehouden wierden voorsz. gheresumeert.

6 De Secretarissen sullen alle Raedts verdragen/Decreten / ende Appointementen binnen drie daghen naer de resumptie pertinentlyck te Boeck brengen / met sommaire insertie vanden inhouds der Bequesten / of andere Instrumenten daer op eenigh Raedts-verdrach/Decreet of Appointement is gegeven.

7 Ende geene der selver uytgeven/ als die sy met hare signature sullen hebben becrachticht.

8 Alle Brieven die naende Stadt geaddressiert worden/ sullen nae lecture inden Versamen Raedt op haren dach worden geregistreert met byvoeginge van het Raedts-verdzych daer over genomen.

9 Alle brieven die van stadts wegen afgesonden worden/nae dat gelesen ende geexamineert sijn / gelyck hier vooren capitulo tertio is geseyt/ sullen mede exactelyck op haren dach en sonder versumpen worden geregistreert.

10 Ende sullen de Secretarissen/ om te faciliteren het naesoeken van de Raedts verdzagen / inde marge van yder/ met weynigh woorden het contenti of subiect denoteren; Dat oock in t'regard vande missiven/en vanaendere Resolutien sal worden gepractiseert.

11 Sullen mede alle Keressen of Ordonnantien / vande Heeren Commissarissen, Deetsseurs pertinentelyck registreren.

12 Ende geenderhande saecken rebeleren / noch bekent maectien/ hoor dat de selbe nae de resumptie mogen gepubliceert/ ofte bekent gemaect worden.

13 Ende hoorzts alles oprechtelyck / ende met alle respect /soo bytten als binnen de Vergaderinge manteren/ende nakomen/ dat haer door de Raedts-vergaderinge sal werden aenbevolen.

XVI. CAPITTEL.

Vande Secretarissen, van Schepenen, ende van Borgemeesteren ende Gesworens.

De Secretarissen der Hooge Gerechtten/spn twee in t'getal den eenen van Lupcre geboorte / ende den anderen van Brabant-sche geboorte/ende worden by de Genadige Heeren ende Princen respectivelyck aangestelt.

2 De selve Secretarissen sullen wesen Luyden/die ten minsten erbaren sijn inde practique / indien geene Rechts-geleerde.

3 Ende en sullen raedt/daet/noch instructie vermogen te geven/ in eenigerhande saecken ofte Processen / hangende op hunne Grefstien / veel minder daer inne vermogen te dienen / ofte patrocineren op pene van inhabiltept.

4 De selve Secretarissen sullen gehouden zyn alle gebing-dagen/ soo ordinairise als extraordinairise te observeren/ en by te woonen/ oock in Persoon (of by sterkte ende noodighe absentie/door eenen geswooren Klerck/ de Hoogh-Schoutten ende Schepenen aenghe-naem zynde) de Rollen te houden / ende sonder weet ende goet binden vanden Hoogh-Schout/haer niet mogen absenteren byten de Stadt.

5 Sullen alle notulen / ende extensien die haer aenbevoolen worden/ getrouwelyck opstellen ende houden.

6 Sullen geenderhande transporten/gichten/noch gopinghen/ of dierghelijcke Acten judiciel ten Registre brengen / veel minder by copie upt geven / als nae dat de selve met kennisse ende ten overstaen / ten minsten van twee Schepenen gepasseert sijn.

7 Ende sal de voorsz registratie moeten gheschieden binnen drie dagen / nae dat de Acten voorsz Schepenen gepasseert/of neergelept ende gecognoscirt zyn/op pene als voozen / dat partye gen teresseeerde haer verhael sal hebben teghens den ghebreekinghe Secretaris.

8 De Secretarissen en sullen geene Schristuren noch andere Acten reveleren / noch dooz hare Klercken laten reveleren/soo lange de selve behooren secreet te blyven.

9 Ende sullen geene extracten of coppen upt geven / als onder hare Signature:

10 Sullen mede schuldich sijn in haer Register of Rolle inde
marge

marge aente teekenen de Rechten die partpen betalen/om in het
capaet daer op geletj te worden.

11 Noech en sullen in t'stuck van infozmation / depositien/ ende
recollementen / van getuygen/ niet simpelpck stellen affirmat, maer
sullen de depositie in t' lange extenderen.

12 Welcke puncten ende articulen oock sullen naegeliomen wo-
den by de Secretarissen van het Lage Gerecht / wesende de selve
daer af hier voozen ten aensien vanden Versaemen Raedt is ghe-
sproken.

XVII. C A P I T T E L.

Vande Stadts en Gerechts-boden.

Den Versaemen Raedt committeert acht boden/die soo wel de
Borgemeesters in t' bysonder ende het Lage Gerecht/als den
Versaemen Raedt bedienen/ daer af vier sijn van luycre en vier van
Babandtse gheboozte/ en sullen moeten kunnen lezen en schry-
ven.

1 De selve Boden moeten by beurten / of andersints/ door een of
meer vanden haren alle dagen aen het Stadthups op wachten/des
voormiddachs van negen tot twaelf / en des naemiddaeghs van
drie tot ses upren / ofte soo veel vroeger / ende laeter / als haer sal
belast worden/omme in Stadts dienst gesonden ende geemploeeert
te worden by de ghene die aldaer sullen hebben te besoigneren/
waer af sy niet supinich sullen mogen wesen / op pene dat de ge-
breekige op de eerste aanklachte sonder dissimulatie sal worden
gesuspenderet ofte gecasseert.

2 En sullen de selve Boden alle Jaeren ter eerster Vergaderinge
banden

vanden Raedt naer half Wasten/hare Mantels ende Degghens in de selve vergaderinge neder leggen / ende of gedimiteert / of wederom aengesteld worden/ nae dat van hare compozementen sal worden getuycht.

4 De Boden van het Hooge ende Lage Gerecht / sullen hare Principalen met alle respect bejegenen / op pene van suspensie / of cassatie.

5 De selve boden sullen hare Exploicten van arresten/ pandtschappen/guarandissementen/ verbotten / ende diergelycke binnen drie dagen aende respective Gressien overbrengen / om gheregistreert te worden / op pene van arbitrale correctie ; Ende by den Secretaris niet gertigistreert zynde / sullen nul wesen / partye geinteresseerde tegens den selven in haer geheel voor haer interest / sonder dat de selve Boden in hare rechten eenighsints de Apste te buypen sullen gaen/ofte exorbiteren op gelijcke pene.

6 Ende sullen alle Decreten getrouwelyck aen parthypen intimieren/ende ten volgenden dage daer af relaes overbrengen aende respective Gressien / neffens de rechten daer toe staende.

7 De Roep-boden vande Hooge Gherechten sullen ontrent de Collegien van Schepenen / ende in 't doen van hare Exploicten/ de Goede publicquelyc dragen/ende de Bar-klocke trecken op de gewoonlycke dagen / op pene van drie Goltguldens.

8 D'eene/ende andere Boden sullen alle ordinaris ende extraordinaris Vergaderinge vande Gerechten / opwachten / ende haer in alles bleptich ende getrouwelyck quypen/ wat tot het doen van dagementen/ exploicten / relatien ende andersints / tot hare Auypten specteert/ op pene als boden.

XVIII. CAPITTEL.

Vande Advocaten:

Alle Advocaten de welke in dese Stadt sullen willen patrocinieren ende Advocature exerceren/sullen alvooren by de respectie-
de Gerechten moeten doceren met hare Brieven/ dat sy in eene
boozneime / ende geauthoriseerde Universiteyt gepromoveert sijn/
ten minsten ad gradum Licentiae.

2 Ende sulcx betoont hebbende / sullen den Eedt doen/dat sy ge-
trouwelyck hunne partien sullen voorsztaen / raden / ende defende-
ren onder redelpelken salaris / ende dat sy der Stadts gerechtighen-
den/Privilegien ende Statuten sullen observeren/ende bevoorberen/
ende geensints met haren weten of toedoen de selve tegengaen of
infringeren.

3 Alle Schristuren de welke komen te dienen voorsz de respectie-
ve Gerechten/ sullen moeten gemaecht/ende gheteekent wesen by een
Advocact / op pene van rejectie.

4 Ende sullen d'Advocaten haer onthouden in de selve Schristu-
ren/gelyck oock in mondelinge Playdopen/ van alle injurien ende
invectiven/ op pene van twalf Goltguldens voorsz d'eerste repse/
voorz de tweede repse van suspensie/voorz den tyt van ses Maenden
ende voorsz de derde repse/dat de selve niet meer en sullen geadmit-
teert worden voorsz den Gerichte/daer het expres gepleecht is.

5 Geene Advocaten en sullen mogen patrocinieren voorsz de Col-
legien daer sy Siechters sijn / ende sullen haer boozts reguleren /
volgens 't gene hier boozen onder de Tptelen van Schepenen ende
Geswoorens is georbonneert in haer regard.

51

XIX. C A P I T T E L.

Vande Procureurs.

De teghenwoozdige Procureurs die veel in 't getal syn/ sullen versterken tot het getal van achten/ende daer naez by de Heeren Commissarissen Deciseurs met beurten vande Keligie in gelyck ghetal gesuppleert worden / ter nominatie vanden Eersamen Raedt.

2 De Procureurs sullen aende respectie gerechten/ daer vooz sy sullen occuperen/ den Eedt doen/ dat sy het recht van hare partye getrouwelyck ende behooylyck sullen waernemen/ ende voozstaen onder redelycken salaris/daer toe staende/welverstaende dat sy geen onrechtmatige saecken malitieuvelyck en sullen voozsetten of defenderen/op pene/van arbitrale correctie.

3 Dat sy de ordinaris Rollen/ende Gedingh-dagen tpdelyck/ten negen upren/ende punctuelyck sullen observeren

4 Ende dat sy stads Privilegien/ Statuten ende gerechtigheden sullen helpen bebozderen/sonder de selve tegen te gaen / of eenige indracht daer aen te doen.

5 De Procureurs zynde militaire of andere Suppoosten/sullen vooz den aenbangh van hare bedieninge/haer onderwerpen de Politique ende Civile Rechts-spraecke vande Magistraten ende Gerechten der voozsz Stadt/in alle saecken die niet Militair en zyn of die niet en dependeren van andere hare Functien.

6 Soo wanneer eenigen Borger of vremden sich dient van een Procureur om syne saecken aen te hechten / of te defenderen / sal de selve sich ter respectie Grefsen doen versien van behooylycke constitutie/ende procuratie met den aenbangh der saecke / of in cas zyn Meester absent is / zal ten verden gedinge zuffisante procuratie

overleggen/met ratificatie/ by faulte van welke procuratie par-
tije aduers sal de heere hebben / om de saecke ten eynde toe te laten
voortgaen tot laste vande Procureur die de selve aengevangen heeft /
of om absolutie vande instantie te versoeken.

7 Indien eenighen Procureur dooz negligentie of versupin/ zyns
Meesters recht bezachtet / ende / verwaerloost/ sal de selve daer vooz
recherchabel / ende responabel wesen.

8 de Procureurs sullen haer in saecken vooz de hooge Gerechten
te ventileren / pertinentelyck informeren over de qualiteyt der Per-
soonen die aengesproken wozden / offe Lupschsche of Brabanders
zyn/ om by dien middel alle incompetente proceduren te verhoec-
den/op pene van drie Goltguldens.

9 De Verbalen ter Rolle sullen soo kort / ende nerveus gehouden
wozden/als doenlick is/ende alle extensien in scriptis wozden over-
gegeven/sonder den train vande rolle met lange Verbalen te verhin-
deren (op pene dat de Procureurs sullen wozden gheamendeert
naer beindinge van saecken.

10 De Procureurs sullen van alle termijnen houden Contre-re-
gister tegens de rolle vande Secretarisen/ ende geene Schrifstueren
indienen/ van die van een Advocaat ghereceert zyn / op de pene
hier boven gestatueert.

11 De Procureurs en sullen niet vermogen eenige onderlinge Va-
cantien te practiseren byten de ordinaize/op pene van vyf Golt-
guldens ten laste van pder van haerzuppen executabel.

12 Ende sullen neffens pedere ppositie surneren de rechtē vande
loopende rolle / ende van andere gerechtelycke Acten / op pene
van parate executie/ ende haer voozts in 't verhaleren/ende bedin-
gen der saecken in tegenwoozdigheyt vande Rechters comporte-
ren in alle modestie / respect/ende niet onghedeeten hoofde sonder
elcander in of byten bywesen/ als voozen/te injurieren / of onbe-
hoorlyck tegens malcanderen te declameren.

XX. CAPITTE L.

Vande Notarissen.

De Notarissen de welcke binnen dese Stadt sullen willen exerceren haer Ampt sullen moeten aengesieft wesen by Ons/ ende by de Ho: Mo: Heeren Staten Generael der Vereenigde Nederlanden / of by onse Commissarissen Verkeuers / nae dat de selve wel ende exactelpck sullen wesen geexamineert/ ende capabel bevonden.

2 De Tegenwoordige Notarissen/ die te veel in getal sijn/sullen versterken tot het getal van twaelven / ende sal als dan de plaetse vande verstorven by beurten van Religie op de nominatie vanden Gersamen Raedt / dooz de beyde Princen of hare Commissarissen worden gesuppleert / daer omtrent den Gersamen Raedt wel sal hebben te letten / dat sy geene onbequame Subjecten en presenteren.

3 De Notarissen sullen alle Minuten van Acten die vooz haer gepasseert worden / by partypen Comparanten ende by de Schetypgen doen teekenen indien sy schryuen konnen / ende indien niet / daer af op de Minute expresse insertie maerken/op pene vooz de eerste repse/van suspensie vooz den tijt van een jaer / ende vooz de tweede repse van cassatie.

4 Ende sullen van alle Acten geene uytgesondert / houden pertinent ende punctueel prothocol / op dat partypen sulcx van nooden hebberde / daer toe mogen access/ende daer van visie hebben/ ommie waer inne nader te versien / de Notarissen sullen moeten geboogen/dat den Gersamen Raedt comittere twee of inderdere personen / de welcke van drie tot drie Maenden / of van half tot half jaer inspectie nemen over de forme ende constitutie van hare prothocolen ende van der selver Minuten / op welckers rappott gesdisponeert sal worden by suspensie of andersints/ als nae behooren.

5 In saecken van proces / en sullen voortaan geene acten notariel geadmitteert worden / om byde Gerichten te worden gerecolleerd / maer sullen alle soodanige acten verleden worden voor twee Gerichte luyden ende Secretaris op pene van nulliteyt.

6 Sullen voortz de Notarissen haer gedragen in alle getrouwicheyt ende oprechticheyt / ende haer conformeren aen dese Statuten / ende Ordonnantien / soe veel die haer luyden mogen aengaen.

XXI. CAPITTEL.

Styl ende Maniere van Procederen, Van Arresten.

DE Stadt heeft het recht / dat alle vreemde personen ende goederen daer binnen mogen worden gearresteert soo schuldich ende onschuldich / als sy mogen wesen / ende wordet daer in ingeprocedeerd / gelyck onder den tytelt vande Hooghschoutten hier vooren is aen gewesen.

2 De ghene die ten dienste vande Stadt / daer binnen comt / en mach voor dien dach niet gearresteert worden in syne persone of goederen.

3 Geene arresten en moghen worden geinterponeerd op vreemde personen geduerende de kermissen ofte vrypheyden van S. Servaes / S. Remaclus / ende S. Remigius / binnen welken tydt / oock de ghene die voor heen syn gearresteert geweest / niet mogen beswaert worden ten sye over schulden binnen de selve vrypheyden recontereert oft over afrekeninge indien tydt gehouden / behoudelyck dat de violateurs van arresten aen een tweede arrest sullen subject blyven.

4 Wanneer verschepde Creditours op pemandts persoon of goederen

deren arrest interponeren / soo en komen de broeger of laeter arresten in geene consideratie / om daer / upt geprefereert te worden / maer wort het recht van preferentie gemetteert upt de nature der schulden / ende diligente poursuite banden Arrestant in't bekomen van Donnisse.

5 De geene die sonder oozlof vant' Gerichte ofte van paztyn uijt het arrest wijcken / worden dooz de Hoogh-Schoutten des Man des van/eens ende andermael ingeschreven / by brieven aen hare personen / en sich niet susterende / worden de dezde Brieven niet beïngesloten wedden / geadjesseert aenden Officier / Magistraet / ofte Richter der platse daer den Gearresteerden woont / ten eynde hy ofte sij den Gearresterden binnen dese Stadt leveren / soo schuldich ende onschuldich als hy mach wesen / ende sulckx niet geschiedende / soo sal in contumaciam, tegens den Gearresteerden worden geprocdeert en gesententieert / welke Sententie dooz den Richter des Gearresteerdens binnen drie wecken nae overghesondene requisitie / effectivelpck en reelyck sal worden en zyn ter executie gestelt sonder dat den Gerequireerden Richter upt eenigerhande oozsaekie de minste kenniste van saecken sal vermogen te nemen.

6 En bij ontstententisse van soodanige reele executie en effective volboeminge des Arrestants / sal d'eenre en andere Prince deser Stadt des versocht zynde / den Officier / Magistraet ofte Richter bande gearresteerden onder syn gebiedt ende Territoir gehoorende / daer toe houden by aenschrypvens / dat de selve executie binnen andere drie wecken / reelpck ende effectivelpck geschiede / en dat den Arrestant Triumphant volbaen werde.

7 Ofte in cas den Gearresteerde onder een vreemde Jurisdicctie woonachtich is / sal d'een ofte ander Prince deser Stadt / des versocht zynde de selve requisitie adresseren aenden Heer ofte Magistraet der selver vreemde Plaetse / ten eynde van reele paritie ende effective nachominge bande voorsz Sententie binnen andere drie wecken als vooren,

8 Oste sullen by gebreecke van dien / de coshabitanten vanden Gearresteerden / t'sp de selve onder of buypen het territoir en district van beyde de Princen deser Stadt woonachtich sijn / schuldich werden aen het arrest binnen dese Stadt / oste sal den Violateur van t'arrest met de sterke handt moghen ingehaelt / en aenghehouden werden / tot dat den Arrestant reelijck sal wesen voldaen.

9 Alle arresten die binnen 'sjaers niet en worden vervolght by inschrypinge of andersints / sijn de facto verdwenen.

10 Soo wanneer eenen Burger arrestiert eenen vreemden / of des selfs goederen / om daer door Jurisdicte te sonderen / soo sal die saecke van hoedanige nature die zij / door den Hoogen Gerechte des man des van werden geintroduceert / vervolght ende getermineert / ten ware dat soodanich arrest / ende institutie van actie ontstont upt den hoofde van ingekochte / vercochte en geleverde waz / en koopmanschappen / in welken geval / de saecke nae boorgaende openinge van arrest / met of sonder kerlame / sal werden afgesonden aen t'lage gerecht / om aldaer vervolght / ende ghetermineert te worden.

11 Ende by soo verre den eenen vreemden den anderen arresteerde / in persoon of goederen / soo sal de Jurisdicte privativelijck door Schepenen ghesondeert sijn / ende de saecke aldaer ghetermineert worden / sonder onderschept / of de selve is crimineel / teel / personeel of mixte.

12 De Gearresteerden komende in oppositie / worden ontslaghen onder cautie fidejussor / oste by overbryngen van Acte van verbandt / humer goederen / vande Rechters waer onder die sijn gelegen / of Juratoire de reintrando, toties quoties, nae gelegentheyt van saecken / ende worden ontfangen in ordinarij / of extraordinarij Procejs / nae dat de nature der saecke komt te boorden.

13 Gelpck oock het Bonnis te wpsen ten lasten vanden Gearsteerde of op sijnen persoon / by detentie / of op sijnen Cautionaris en verborgh de goederen / oste andersints / wozt ter executie gestelt.

XXII. C A P I T T E L.

In materie Crimineel.

Eenen Misdadiger 3nde geapprehendeert in crimine flagranti by denuntiatio of nae voorgeaende Decreet/ sal ten langsten binnen drie dagen naer de apprehensie/worden te recht gestelt/ ende tegens hem geconcludeert nae belangh des septs/ of der misdact.

2 Waer tegens hy binnen vier en twintich upren of langer/ mondelingh of schriftelyck sal hebben te antwoorden / nae dat Schepenen by examinatie ende andersints upt de information ende circumstantten van t'sept/sullen oordeelen te behooren.

3 In cas van bekentenisse / wozt geprocedeert tot Sentencie:

4 Ende in cas van ontkentenisse / worden de preuven gheexamineert/ de welke sufficient bevonden werdende/ soo wozt den geapprehendeerden ter scherper examinatie / of ter torture gewesen / dat niet en mach geschieden/ ten sy dat de pene van t'crimen grooter ofte swarder sy / dan de torture.

5 De bekentenisse/ geduprende de torture gedaen/ moet daer nae bukten ppne ende banden van yser worden gerepeteert / of wozt den Misdadiger naer bebindinge iterativelyck getortureert.

6 Tegens de geene / die inde tweede torture bekent / ende daer nae ontkent/ wozt geprocedeert per novam inquisitionem/ of andersints/ nae dat de omstandicheden der saecken komen te veresplicken.

7 De geene die de tortuere heeft uptgestaen/soo als die by Schepenen gedecerneert was / sonder confessie/en mach niet wederom gepnucht worden / als nae voorgeaende nieuwe ende stercker preuven/als die eerste waren.

8 Soo wanneer eenen Criminelen geadmittleert wort tot de schrif-
telpcke defensie/soo weyt den voet gehouden van ordinarijs Proces/
doch met korte termynen / ende han in terminis probationis oock
tot de torture geprocedeert worden/gelck hier vooren in processu
extraordinario gestatuert is.

9 Criminele Commissen bande Hooge Gerechten en zyn geen Ap-
pel onderworpen.

XXIII. C A P I T T E L.

Inmaterie van actie hypothecair.

DE geene die eenige actie hypotheccair wil institueren / sal sy-
nen Debituer ofte den Possesseur van het pandt drie onder-
schepde Gerechts-dagen nae den anderen doen citeren/ende obtine-
ren tegens den selven d'eerste/tweede / ende derde Genachtinge.

2 Ende in cas van oppositie des Gedaeghde soo wort de selve via
ordinaria, in syne antwoorde gehoozt/ende vervolgens wort gepro-
cedeert tot replycque/ende duplycque.

3 Maer den Gedaeghde niet comparerende/soo weyt den Aenleg-
gher nae de voorsz drie Genachtinghen / gheadmitteert om neer te
leggen synen eysch met de beschepden daer toe dienende.

4 Ende by soo verre de selve deuchdelpck ende sufficient bevonden
worden / soo wort adjudicatie/ende immissie gedeceerneert.

5 Welcke immissie ten aensien bande gehypothequeerde Hupsen
dooz den Hoogh-Schout/ ende twee Schepenen/ gebaen wort op
dese wyse/ dat den Triumphant gelept wort aenden Ringh vander
selven Hupsen.

6 Ende ten aensien van Ezonden ende Erben/ dat aenden selven
Trium-

7 De evictie en immissie alsoo geschiet zynde / soo sal men binnen beezthien dagen daer nae mogen procederen tot subhastatie/ of publike verkoopinghe vande gevinceerde panden / tot welken eynde sullen gehouden worden drie successive Proclamatien / ofte Kerck-geboden / van vpshtien tot vpshtien dagen/ende daer af geaffigeert worden billetten op den pandt / ende Hupsen self / den stadthupsen/ de Kerckdeuren/ende andere plaetsen/daer men sulcx is gewoon te doen; Ende sullen de selve billetten in de Parochien/ oock gepubliceert worden dooz de respective Pastoors.

8 De voorsz gedesigneerde ende gepubliceerde dagen sullen by den Gerechte waergenomen worden.

9 Ende sullen ten eersten sitdage ontfangen ende aentepcken alle geboden/ende hooghsels niet alle belastingen der voorsz Hupsen ende Erben/de welcke sullen aengebracht worden.

10 Op den tweeden sitdach sal de Keersse aengestecken worden/ ende sal den hooghsen bieder by 't uptgaen der selver den Palm-slach gegeven worden wesende het recht van een halve stuiper oppeder gulden vande koop-penningen/de welke betaelt moeten worden by die geene/die ten derden/ende lesien sitdage by 't uptgaen der brandende Keersse hooghsen bieder ende kooper verblift.

11 Op den derden sitdach sal de Keersse vooz de tweede maal aenghescecken worden / ende het geproclameerde goet verblippen aen den hooghsen bieder by 't uptgaen der selver als vooren

12 Ende op dat de Hupsen ende Erben soo veel doenlsck op hare waerde worden gebracht/ende verkocht/ soo sullen de Gerechten ghelhouden zyn dooz Stadts Bouw-meester ende Geswooren werck-meesters de selve te doen visiteren / ende estimeren / ende de waerde daer af doen overbrengen vooz het houden vanden tweeden sitdach/ op dat d'infertinge ofte eerste bodt niet buyten de waerde

geschiede; Ende sullen de respectie Secretarissen sulcx hebben te besorgen / op pene dat het versuym t'haren laste sal verhaelt worden.

13 De subhastatie aldus voltrocken zijnde / moeten de koop-penningen overgebracht worden in handen vanden Officier des Man des ban / binnen seckeren te presigieren termijn / in cas enige Pretendenten / de penningen in materie van preferentie of concurrentie desputabel maectien / ende anders niet.

14 Daer ober in sulcken cas moet werden gejudiceert als nae Rechten

15 Welverstaende / ingevalle de koop-penningen niet by en repelen tot blussinge van alle de schulden / dat in sulcken ghevalle aenden oudsten / ende volgende Rent-Creditoren / boven hare Capitelen / niet meer als drie jaren verloops en worden toegevoecht.

16 Alle welcke solemniteyten gepleecht / de koop-penningen ghe-distribueert / ende het overschot aenden gewesen Eygnaer bekeert zijnde / soo wort den Kooper inde gekochte Erve gegicht / ende gegoep door den Officier des Man des ban / onder de ghelwoonlycke rechten.

17 Maer soo wanneer de koop-penningen niet ober gebracht en worden / binnen den gepresigierden tpyt / soo wort de Keersse wederom aengestecken / ende in cas van minder verblpf / wort het selve met de kosten promptelyck gheexecuteert / ten laste vanden eersten Kooper.

XXIII. C A P I T T E L.

In materie van ordinarife Civile Proceduren
voor den hoogen ende Lagen Gerichte.

De eentich Proces 't zy booz 't Hooge of Laghe Gererecht sal willen beginnen/sal gehouden zyn booz een Roep- Bode/of Gerichts- Bode te laten citeren spie parthye/ des daeghs booz dat de saeckte sal dienen/ eer dat de Somme onder gaet/het welck oock ontrent alle Gerichtelycke Acten / gedyprende den loop van het Proces sal moeten geschieden.

2 Het dagement alsoo gedaen zynde/sal tenersten dage dienen/ de / by ofte van wegen den Kenlegger overgegeven worden aanspraekke/met byboeginge vande obligatten/kenite-brieven/Schult begisters ende andere Instrumenten/daer op den selven gedenckt syne probisie ofte eysch ten principalen te fonderen

3 Indien den Kenlegger ten gestelden rechtsdage niet en compareert/soo sal den Gedaeghde des versoekende / geabsolbeert worden vande instantie/ende den Kenleggere gecondemneert inde kosten die hy gehouden sal wesen te betalen / al eer tot eene nieuwe instantie geadmitteert te werden.

4 Indien den Gedaeghde niet en compareert/ende dat geconcludeert wert om te kennen / of ontkennen eenige Obligatie / Constitutie-brieven/Schult-brieven/of andere Brieven en Instrumenten van Verbandt/ende om te sien decernerer nampstissement of hantbullinge soo sal tegens den selven verleent worden het eerste default/ met versterck ban exceptie declinatoire / ende niet condemnatie tot nampstissement vande gheepschde penningen / onder cautie de restituendo, ende sal eene tweede citatie tegens den naesten rechtsdage worden gedecerneert/ ende indien hy andermael by den Roep-bode/of anderen Bode / gedaecht zynde niet en compareert

reert/sal tegens hem verleent worden het tweede default/ende uyt
krachte van dien verstecken worden van alle exceptien dilatoire/
met eene derde citatie tegens den naesten / ende by soo verze hy
alsdan noch niet en compareert / sal het derde default tegens hem
worden verleent/met versteck van alle exceptien peremtoir / ende
sal den Verlegger worden geadmittert om syn profijt neder te
leggen met de verificatien van dien / de welcke den Rechten sterck
genoegh zynde / soo sal den eysch worden gheadjudiceert met de
kosten.

5 Ende sulcx niet zynde / soo sal den Eyscher nae ghelegentheyt
van saecke ten rede geadmittert worden / ofte sal den Gedagde
worden gheadsolueert / maer niet te min ghecondemneert inde
kosten.

6 Het eerste ende tweede default sullen moghen ghepyngeert wor-
den / midts blyvende 't effect der selven / ende onder refusie van
kosten / maer naer het derde default en sal geen purge geadmittert
worden.

7 Als pемant gedachbaert is / om op verjaerde vonnissen gerecht-
telicke bekentenisse / of willige condemnatie executie te sien de-
reren / ende om op uytspreeckie / accorderen ende trans-actien
over saecken daer van rechts-voordeynghe is geweest/ende daer van
by publycke Instrumenten blyckt condemnatie te hebben/sal uyt
krachte van d'eerste default / condemnatie / ende executie worden
verleent/ende de Gedagde inde kosten gecondemneert.

8 Als pemandt gedaeght wort / om getuygenis der waerheyt te
geven / sal in krachte van d'eerste default / gecondemneert worden
het selve getuygenis der waerheyt te gheven tot syne kosten / op
pene van gyselinghe.

9 Den Eedt de calumnia, sal in limine litis , ende vooz de conte-
statie moeten versocht / ende gedaen worden / sonder dat daer naer
pemandt daer toe sal gehouden syn.

10 Indien den Sdaeghde ten geselden dage compareert / ende antwoort / soo sullen tot de Replique / ende Duplique / en soo verholgens tot alle andere gerechtelike expedition niet meer als twee termynen ghegeven worden / noch en sullen enige andere Schrifturen geadmitteert mogen worden / als hier booz genoemt zyn / ten ware dat de saecke niet de duplique in staet gestelt syn / de / den Rechter naer examinatie bevondt / dat inde selve eeninghe nieuwe septen waren geïnflucert / in welchen geval partpen sullen ghereguleert worden om te schryven by triplicque ende quadruplicque.

11 Waer naer de saecke geresumeert zynde / of ten principalen sal kunnen getermineert worden / of ten thoon gelwesen op' contratie septen van partpen.

12 Welcken thoon weer-zijdens met twee termynen / of met langer tydt by requisitie aen vrende Rechters afgelept zynde / sonder den selven anders als ghesamentlyck ende pari passu te openen / sullen partpen hinc inde reprocheren ende salveren si velint, alles met twee termynen uptterlyck / gelyck hier boozen gesept is.

13 Ende sal als dan niet meer als eenen termijn gegeven worden tot het teekenen vanden Inventaris / dooz partphen / of hare Procureurs.

14 Daer mede het Proces in staet sal wesen / ende getermineert worden / sonder langer uptstel / als van veertghien dagen eens.

15 De Sententie sal nae voorgaende dagement van partpen / of van hare Procureurs / gepzonuntieert worden ter ordinaris Gerechts-plaets.

16 Ende sal ten versoekde des Triumpnants in het Hooge Gericht verleent worden sommatie met termijn van veertghien dagen.

17 Ende in het Lage Gericht met termijn van drie dagen.

18 Den termijn van sommatie overstreecken zynde / sal op naeder aenhoudē van partye Triumphant vooz den hoogen Gerichte in materien crimineel ende hypothecaire geprocedeert worden / als hier vooren gestatueert is : Ende in materie van reivindicatie / by uptrupinge der Persoonen ende Meubelen te doen dooz den Officier des man des ban / neffens leveringe van possessie.

19 Ende in saecken van 't Lage Gericht / sullen de Dienaers van Justitie worden geauthorisert om in executie te gaen leggen drie dagen en nachten lanch / ten huyse vande Gecondemneerde / mits genietende alle dagen vooz hunne rechten peder bysthen stupvers.

20 De voozsz verschyn-dagen verstreecken zynde / in cas van geene betalinge / sal geprocedeert worden tot inventarisatie van des Surcumbents Meubelen / ten overstaen van 't Lage Gericht / en ter concurrentie van 't gewysdom.

21 Ende by soo verre infra primam juridicam noch geene volboeninge en volght / soo sullen de voozsz Meubelen overgebracht worden in het Stadthuys / ende aldaer met publicquen uytroep verkocht ten behoeve des Triumphants.

22 By soo verre eenen gecondemneerden vooz 't Hooge Gericht / vooz de kosten of andersints / in sijne Meubelen soude mogen gheexecuteert worden / soo sal daer toe gerequireert worden het Lage Gerichte / ende vice versa, indien eenen gecondemneerden vooz 't Lage Gerichte niet en soude kunnen geexecuteert worden in sijne meubelen ter concurrentie van 't gewysdom / so sal het Hooge Gericht des man des ban worden gerequireert / om het achterstel in mobilibus, te executeren.

23 Ende en sullen de respectie Gerichten geene kennisse hebben te nemen van elckanders gewysdom / maer simpelck ende requisitie hebben te defereren / soo dse leyt / of in cas van eenige duplicherpt partypen rendoperen aenden Richter Requirant.

24 Indien een Donniss van het Hooge Gerecht comprehendert Meubele ende Inmeubele goederen / soo wordt d'executie eerst in mobilibus, gedaen / by requisitie/ende daer nae dooz den Hooghschout in immobilibus.

25 Alle Geleuelementen van versteck / moeten geïmpetreert worden binnen ses weecken daer nae / op pene dat de ghene die by de Prinsen of Commissarissen Deciseurs sonder speciale/ende uytgedruckte dispensatie van dese Ordonnantie sulken komen verlent te worden / van geen effect en sullen wesen.

26 Geene Getuygen uyt krachte van requisitorien / ofte van thoon en sullen verhoort worden / sonder voozgaende dagenient ad videndum produci & jurare testes, op pene van nulliteyt.

27 Men breinde perfoonen alhier litigerende / en worden geene vacatien gepasseert / ten 3ⁿ in substantialibus iudicii als 3ⁿ, de Deuencourt / Sedt de calumnia, thoon / ende Sententie.

28 De Vacatien worden ghehouden binnen de voorsz Stadt in de wecke vooz ende nae Paesschen / de wecke van Pinxten / van Allerheiligen/ende van Kersmisse inde Orpheyt van Sint Seruaes / daer by komt de groote Vacantie van S. Margriet / tot indien beginne van September.

29 Soo nochtans dat saecken / van haest/criminele van vptbouw ende daer perpel in mora is daer naer niet en wachten.

XXV. CAPITTEL.

In materie van Appellatien.

Alhier worden gehouden vooz geïnsereert / de sozine van Appel-
latien vanden Jare vpsghien hondert vps en veertich / de welcke
sullen

sullen geobserveert / ende nagekomen worden / vooz soo veel deselve hier by niet gealtereert en zyn.

2 Welverstaende dat in 't toecomende geen appel sal gheadmisteert worden ober condemnatie ten principalen niet excederende de waerde van seshien Goltguldens.

3 Parthypen Appellant / ende Geappelleerde sullen namptiferen peder elf Datacons / meer of min / naer vereysch van saerlien / soo ras de selve tot Duplijcq toe sal geïnstrueert sijn / of dat ex iisdem actis, sal sijn recht versocht.

4 In cas d'appel / sal ter Rolle van Instructie buyten en binnen de vacantien mogen geprocedeert worden / soo het desaecke vereyscht.

5 De Processen de welcke in 't jaer vande aenkomste vande Heeren Commissarissen Deciseurs / vooz oft niet de maent van Appril by de Subalterne Richters sullen wesen gedeceideert / sullen op de Rolle van Instructie in state van wpsen moeten gebracht sijn / tegens den byf en twintighsten junij daer aen volgende op pene dat by naerlatigheyt vande Appellanten / der selver appel verklaert sal worden desert / ende die saecke gerenboeyt ter executie vanden eersten Richter ; ende indien sulcx by negligentie vande Commissarissen Instructeurs / ofte Secretaris soude toekomen / sal tegens de selve arbitralpck werden gestatueert / blyvende partye in haer geheel / ende sullen de sportulen preciselpck moeten gesurneert worden aenstonts / wanneer den Appellant verklaert recht te verwachten ex iisdem actis, ende in cas van dienen van Grieven soo ras de saecke op de Rolle van Instructie tot Duplijcq inclups / sal wesen beschreven.

6 In't Lage Gerecht sal de forme van Appellatie tot hier toe geprescribeert / mede worden geobserveert / behalven dat niet en sal mogen geappelleert worden van Bonnissen die misder bedraghen ten principalen / als seshien Goltguldens eens.

7 Ende dat alle andere Donnissen/ de welcke ten definitiven reparabel sijn / by Burgermeesters ende geswoorens/onder behoorelycke cautie/ ter executie gheselt worden niet tegenstaende d'appellatie.

8 De Appellen en schorsen oock geene executie / ghegeven in't stuck van Stadts Ercynsen / ende inkomsten.

9 Van Donnissen gegeven in' stuck van keuren/ breucken/ ende sofsaecten by den Versamen Raedt en wort niet geappelleert/maer ghequereleert vooz de Heeren Commissarissen Deciseurs binnen thien dagen nae de pronuntiatie vande Sententie/ende uyt de selve Acten recht versoecht midts dat het vonnis dien onvermindert gestelt worde ter executie/ indien de condemnatie consisteert in gelde/ of met gelt kan worden geredimeert.

10 Ende by soo verre den Querellant t'onrecht heeft gelaeght/ sullen de Heeren Commissarissen Deciseurs den selven daer en boven condempneren inde pene van thien Carolus guldens/ten behoeve vande Stadt.

11 Sententie in cas d'appel gewesen/by de heeren Commissarissen Deciseurs worden op requisitorien aende respectie Gerechten verleent/ by de selve ter executie gestelt / of by hare authorisatie dooz de Commissarissen Instructeurs.

12 De kosten vande geappelleerde Processen / aengaende d'eerste instantie worden getaxeert dooz de Rechters a quibus indien haere Sententie is geconfirmiert of andersints worden die Commissarissen Instructeurs daer toe geauthoriseert.

XXVI. C A P I T T E L.
 Rechten vanden Hoogen Gerichte, soo die
 gereguleert zyn by Reccesse vanden
 Iare 1652.

V an yeder propositie die ter Rolle gheschiet	2 schell.
Partye voor Altercatie	1 schell. en half
Decreet	1
Dobbel Decreet	2
Exhibitie van Schrifture	2
Yeder stuck annex	een halven schell.
Schepenen Vergaderinghe	11
Visitatie	11
Executie	11
Vonnis	12
Dobbele Vonnissen in conventie ende reconventie	24 schell.
t'Verhooren van eenen Getuyge	1 gul. 16 stuyv.
Yder Sitdach van proclamatie	11 schell.
Eede Gichte oft goeyenisse	9 schell. en half.
<u>Taxaet van costen den vyfthienden penningh</u> <u>Consignatie rechten den sestienden penningh</u>	

69

Procuratie te depeſcheren	9 en half.
Arreſtaenden Officier	9 ſtuyv.
Aenteeckeninge vanden Secretaris	3 ſtuyv.
Den Bode	3 ſtuyv.
In t' ſtuck van royingen ende uytſettinge der Huysen, of ophaelen van Brandt ende Luyc- mueren, voor den Hoogh-Schout een ſtuck Gouts.	

De Schepenen ende Bouw-meester yeder	1	—	10
Den Secretaris	1	—	10
Den Metſelaer ende Timmerman	1	—	0
alles Maeſtrichter cours.			

XXVII. CAPITTEL.

Rechten voor t'Lage Gerecht, ſoo die geregu-
leert zijn by den Receſſe vanden
laere 1652.

V Oor yeder eerſte Propoſitie, die maer drie oorkens, of ſubſtantieele termynen en comprehendeert	0	—	8
Sooder meer als drie oorkens ſijn, yder noch	0	—	2
Alle andere propoſitionen naer advenant, de oor- kens yder	0	—	2

Exhi-

76			
Exhibitie met de Propositie	0	—	10
Yder stuck annex	0	—	2
Decreet	0	—	9
Yder Getuyge die gehoort wordt op drie of minder Articulen	0	—	9
Yder overigen Article	0	—	3
Comparitie van yeder Heer ende Secretaris een halve pot wijns.			
Vonnjs gelt	6	—	•
Dobbel nae groote van t'Proces te verdeelen tusschen de Heeren Burgemeesters, Geswoorens ende Secretaris in derthien deelen.			
Vonnis Interlocutoir	3	—	•
Executie gelt	5	—	10
Inventarisatie	6	—	
Taxaet den vijfthienden penningh, consignatie-gelt sestiichste penningh			
Voor t'afnemen van Eedt, buyten getuygenis of stipulatie	0	—	12
Expedieren van Borger-Brieven, Procuratiën, ende Certificatiën metten Zegel, yeder Borgermeester ende Secretaris eenen gulden	3	—	0
Verbodt	0	—	5
T'aenteeckenē	0	—	5
Den Bode	0	—	5
Alles Maestrichtse cours.			xxviii CA-

XXVIII CAPITTEL.

Rechten in Materie van Appellatie vanden
 Hoogen ende Lagen Gherechte op
 de Rolle vande Commissarisen
 Instructeurs.

A Enden Rechter <i>a quo</i> voor 'toverbrengen van een saecke in cas d'Appel	4	—	10
Voor t'nederleggen van Acte van Appellatie, ende versoeck van beschryf-brieven,	2	- 12 -	2 oort
Den Bode	0	—	10
Voor het nederleggen vande Beschryf-brieven, ende te doene verclaringhe	2	—	0
Den Bode	0	—	10
Aenden Secretaris voor het depescheren der brieven	2	—	0
Aende Commissarisen Instructeurs voor haere segels yeder eenen gulden.	1	—	0
Aende Gerichts-bode om de Brieven te exploiteren	1	—	10
Aende Commissarisen Instructeurs voor het ontfangen des Proces ter Rolle van Instructie	6	—	0
Van alle substantiele termynen daer Schiftueren worden geexhibeert, betaelt de partye exhibe-			

rende

rende aen Rechten voor Commissarisen ende Secretaris	3	—	4 ft. 2 oort
Aenden Bode	0	—	10
Parthye Gedaeghde altercerende op foodanige termijnen, betaelt aende Commissarisen ende Secretaris	1	—	16
Aenden Bode	0	—	6
Van een Vonnis interlocutoir wordt betaelt by yeder parthye	6	—	0
In materie van thoon, wort betaelt voor exhibitie van yeder stuck of Act	0	—	5
Voor t'verhooren van elck Ghetuyge	0	—	18
Voor de Vergaedinge ende comparitie vande Commissarisen ende Secretaris	6	—	0

XXIX. C A P I T T E L.

In materie van executie, de Commissarisen Instructeurs daer toe by de Heeren Commissarisen Deciseurs gheautoriseert zynde

Wort voor d'Executorialen betaelt aenden Secretaris	2	—	0
Aende Commissarisen Instructeurs voor haere Zegels	2	—	0
			In

In materie van taxaet van kosten.

Recht van taxaet wordt betaelt den vyftihenden
penningh.

Vergaderinge 6 — 0

Copia taxati. 1 — 16

XXX. CAPITTEL.

Rechten in materie van Appellatie vande elf
bancken ende het Capittel van S. Servaes
Kercke , op de Rolle vande Com-
missarifen Instructeurs.

VOort nederleggen van Act van Appellatie,
ende verfoeck van beschrijf-brieven 2 - 15 st. en half

Den Bode 0 — 10

Voor t' nederleggen vande Beschrijf-brieven, ende
verklaringe te doen 2 - 15 - en half.

Den Bode 0 — 10

Aenden Secretaris van t' Capittel, of wel die van de
elf bancken voor het furneren der Acten, ende
overbrengen des Proces. 4 — 0

Aenden Secretaris voor het depefcheren der brie-
ven 2 — 0

Aende Commissarifen Instructeurs voor hare Ze-
gels 2 — 0

期

Aenden

Aen den Gerichts-bode om de brieven te exploitieren	I	—	10
A enden Secretaris, voor de Copie vande beschrijfbrieven.	I	—	0
Aende Commissarisen Instructeurs, voor het ontfangen des Proces, ter Rolle van Instructie	6	—	0

XXXI. CAPITTEL. Vande Stadts Finantien.

Den Eersamen Raedt in 'tgemeen/ende een yeder van haerluyden in 'thesonder die sulcx aenbevolen is/ sullen met alle neerstigheyt / sozghvuldigheyt ende getrouwelijck conserveren / beneficiëren ende administreren / ende dooz de Subalterne Raetmeesters / Officianten ende Bedienden doen conserveren/beneficiëren ende administreren alle oude ende nieuwe Stadts middelen ende opkomsten/ende aenkeleuen van dien / mitsgaders alle de goederen/inkomsten ende reuenues vande Godts huysen / genaemt de groote Tacffel vanden Hepligen Geest/het Wees huys/de leyzoosen/de Wellick of twaelf Apostelen/Sint Marten tot Wpck Sint Catharine / ende Sint Nicolat.

2 De Stadts Middelen die hier boozen onder het Capittel van Politie sijn uptgedrukt / sullen van jaer tot jaer yder op haren tydt verpacht worden/soo ende gelyck dus langh gebruykelyck is geweest.

3 De conditien vande Verpachtingen alreede gemaect/ of noch te maecten / sullen van jaer tot jaer dooz de Hooch-Schoutten Wozgenieesters/Waymeesters ende Pensionarisen / tydelijck gereformeert/gecxamineert / ende met de noodige veranderingen naer de constitutien van tyden ende bebindinge van saecken aenden Eersamen Raet worden voorgebracht / om gelesen ende gearresteert te worden/in klare/ende dupdelycke woorzen/ende met vermindin-

inpbinge van alle buyssterijeden / ende equibocattien.

4 Ende sulckx gedaen synde/sullen ten minsten acht dagen vooz die Verpachtingen/publickelyck vooz, t Stadts-hups werden geaffigeert/om by een pegelyck gelesen ende ondersocht te worden/ ende als dan ten gesetten dage publickelyck aenden meestbiederde/by 'tuytgaen der bradende Keersse te worden verpacht / sonder dat eenich Raedtsverwant part of deel sal vermogen te hebben inde selve pachtingen/directelyck ofte indirectelyck / op pene van infamie.

5 Ende sullen onder de voorsz condittien noyt mogen naegelaten worden dese volgende.

6 Dat de Pachters het recht of middel/ soo ende gelyck het selve by de condittien is uytgesteerken / exactelyck/ende ten vollen sullen moeten ontfangen/sonder eenige remissie of compositie/niet minder vande Magistraets-Persoonen / als van alle andere soo Geselyckhe als Bozgers / ende Militairen/ op pene van arbitrale correctie.

7 Dat de selve Pachters boven het verbandt van hare Persoonen ende middelen / noch andere suffisante ende reseante Bozgen sullen stellen / tot contentement vanden Pap-meester / ende Ontfanger.

8 Dat de betalinge sal moeten geschieden van acht dagen tot acht dagen precise/naer rate van het bedrach der geheele Pachts-penningen daer toeden Pap-meester ende Ontfanger / de pachters by dadelycke ende reele executie van tyd tot tyd sullen moeten houden/ende bedwingen.

9 Dat de Pachters onder Eede sullen beloven / dat sy geene quytlagen en sullen pretenderen / op wat pretext ende bedenckelicken of onbedenckelicken toeval het soude mogen wesen/ ende dat in allen geval/in cas van belegeringe / sluytinge / of diergelycke de kennisse ende dispositie daer ober privatibelyck sal toestaen aen

beide Genadige Heeren ende Princen.

10 Den Eersamen Raedt sal gehouden wesen/soo veel in haer is de Pachters by de uytgestelden condittien te mainteneren/ ende sul-
len de hoogh-Schoutten ende Borghmeesters / des van nooden zynde/de voorsz Pachters in hare functie met dienaers ende boden assisteren.

11 De Rechteren tot de audientie vande disputen op 't stuck van verpachtinge/en vande frauden/ ende contrabentien met den aankle-
ben van dien / sullen voortaan van drie tot drie dagen te recht sitten/ende alle overkomende Processen de plano partpen monde-
linge gehoozt hebben/ termineren / of dan met de voorsz korte termynen peremtoir / ende op pene van versieck / doen instrue-
ren / ende decideren / ende de Sententie binnen veertien dagen ten langsten te executeren/ende geexecuteert hebben / onder suffisante cautie / niet tegenstaende eenigh appel ter contrarie / op pene dat de selve Richters/ ter aankomste vande Heeren Commissarisen Deciseurs/ daer over aengesien / ende gecozigeert sullen werden naer exigentie van saccken.

12 De Stadts Middelen op den voorsz voet verpacht ende ge-
mainteneert wordende/sulle de pacht-penningen van acht tot acht dagen overgebracht worden / aen handen vanden Pay-meester/ ende Ontfanger / soo ende gelyck hier vooren onder den Tittel van die Officien gesept is.

13 Ende sullen de selve Pay-meester ende ontfanger van haren ontfangh ende uytgaef houden pertinent register ende recke-
ninge.

14 Daer af sy den staet van maent tot maent/des versoekt zynde/ aenden Eersamen Raedt sullen overbrengen / om uyt de balance ghesien te worden/ hoedanigh t' Stadts Comptoir in voorzaet/of pachterhept geconstitueert is.

15 Ende sullen sy binnen ses maanden naer de expiratie van 't jaer
ende

ende administratie de volkomen reekeninge der selver opgestelt / of door des pap-meesters Alrege gedaen opstellen hebben / op pene van vyf- en twintich Goltguldens by d'e'en of d'ander te verbeuren / ten ware dat den Eersamen Raedt / binnen den voorsz tpd't / om sonderlinge redenen / noch eenigen uitspel gabe / die niet langer sal moghen duren als den tpd't van twee Maenden daer naer.

16 Den pap-meester en sal geene betalinge vermogen te doen / als op Raedts-Ordinantien / of op Cedulaen van Verhepds-loon / ende van leberantie / die niet goetvinden / ende kennisse vande Opper-fabriqueten / Pap-meesters / Bouw-meesters aengewent / ende gedaen / ende by den vdiinerende Pap-meester / Bouw-meester / en Contrerolleur geteykent zyn / ende naderhant aende Borgmeesters overgelevert inden Eersamen Raedt gelesen / gepasseert ende door eenen Secretaris bekrachticht zyn.

17 Ende sal boven dien pder Raedts-Ordinantie of Cedula by den Arbejder / of Leberancier / of soo hy niet schryven kan / by pement uyt synen naem / moeten geguefen worden met byvoeginge van dach ende date wanneer de betalinge gedaen is.

18 Den Pap-meester sal wel hebben te letten / dat hy alle Renten / gecreert met goltguldens betale met acht en veertich stupers Maestrichter cours pder Goltgulden sonder meer / soo ende ghelepyck dus langh ghebruyckelyck is / ende en sal geene betalinge vermogen te doen / op Quitantien daer by de Rentheffers eenige protestatien / of reserben / souden laten influeren / om den Goutgulden in hooger waerde te mogen eyschen / maer sal ten dien respecte / gelyck oock ten aensien van andere pretentien doen uytbrengen supbere / ende ongeclausuleerde Quitantien / of de betalinge recuseren / op pene dat de post van uytgaef anders gebracht zynde / sal worden geropeert / ende dat den Rentheffer daer uyt geen recht tot hooger betalinge en sal mogen insereren.

19 Alle Quitantien sullen moeten begryppen het jaer / ende verschijn-dach der Rente / ende sal tot pder Rente / hoe kleyn die oock mach wesen

wesen/ eene affonderlijke Quitantie moeten gheappliceert worden/ sonder dat een ende de selve Gentheffer/ die verschepde Genten te epfchen heeft / de selve op een enckel papier sal moghen qupten.

20 De Genten toekomende aende Conventen sullen worden ghesdistingueret ende ghesepareert / ende sal de betalinge daer af aen peder Corpus separatelijck / ende onder bysondere Quitantie gheschieden.

21 De Gentheffers die maer ses jaren ten achteren zyn / sullen betaelt worden met een loopende jaer / ende een half jaer achterstel die boven dese tot thien jaren ten achteren zyn/ sullen betaelt worden met een loopende jaer ende een jaer achterstel : ende die meer jaren ten achteren zyn/ sullen met een loopend jaer / ende twee jaren achterstel betaelt worden / op pene dat alle verdere betalinge (ten ware met expresse dispensatie vanden Gersamen Raedt) sal worden geropeert/ ende den Pap-meester daer en boven ghemulcteert in eene boete van vyf en twintich Aggrdaelders / ten behoeve vande Stadt.

22 De Papmeesters sullen hare posten van ontfangh ende uytgaef/ midtsgaders de slooten van reeckeninge stellen/ ende extenderen met distincte woorzen/ ende niet met Cypfer letters.

23 Ende sullen booz't opnemen ende slupten van hare Reeckeninge den eedt doen/ dat sy de inghebrachte betalinghe effectielyck gedaen hebben op deuchdelycke Quitantien sonder eenige Genversalen te hebben gegeven/ ende sonder eenige gratuitepten / hoe die oock genaemt zyn / ter saeke vande gedane betalingen directelyck of indirectelyck te hebben ontfangen.

24 Alsoo den aanbouw van het nieuw Stadthuis soo verre gebracht is/ dat den Gersamen Raet sich daer af kan dienen/ soo sal de selve daer op hebben te letten / dat het binnen-werck niet als metter tpt/ ende van langer handt/ en werde gheperfecteert / op dat de gheledene kosten / ende genegotieerde gelden/ ten spoedighsten mogen afgelept worden.

Ende

79

25 Ende sullen den Eersamen Raedt ende den Papemeester soodanich voortaen hebben te versnagereu/dat den uptgaf nimmermeer en komt te excederen den ontfangh/ op'pene dat sulchs geschiedende/aenden Pap-meester geene interessen sullen gheleden worden / dat hier mede expresselick wozt verboden/ ende gederogeert.

26 Tot welcken eynde dan oock den Papemeester sal verbaecht syn/ dat de leges/ ofte rechten vande Heeren Commissarisen Deciseurs voortaen buijten belastinge vande Stadt / ende sonder eenigh genot van interessen/sullen in seten betaelt worden.

27 Alle onkosten ende deszopementen in't aenkomen ende verrecken vande Heeren Commissarisen Deciseurs / sullen voortaen komen te cesserē/ende en sal den Eersamen Raedt oock geene andere deszopementen mogen doen.

28 De Stadts Rannen sullen alleen gepresenteert worden aende Heeren Commissarisen Deciseurs / ende aen andere Heeren die van wegen die beyde Princen aen deselve Stadt syn gedeputeert/ of aen soodanige Heeren / de welke van wegen andere Cozpoza of Steden tot vertichtinge van enige gemeene Stadts saecken aen de selve Stadt sullen syn gecommitteert / of dan aen personen / de welke met bekende Character vanden eenen ofte den anderen Souverainen Prince/door de selve Stadt sullen komen te passeren sonder dat eenige congratulatie-wyuen daer toe of by gevoght/ of in reekeninge vanden Papemeester geleden sullen worden.

29 De papemeesters en sullen niet vermogen te acquireren eenige Renten gedurende hare administratie tot laste deser Stadt / ende sal den Eersamen Raedt generalick beboecht syn ten respecte van alle Raedts-verwanten/van des papemeesters Clercken/ende van alle andere Officianten te naderen din hoop der Renten/ die met eenighe advantage souden mogen gedaen syn.

30 De papemeesters sullen het Tractement vande overleden of afgegane Raedts-verwanten / de veranderinge onderworpen synde/ ten vollen betalen aen haer of hare Erfsnamen van het iaer daer inne sy getreden syn.

XXXII. C A P I T T E L

Vande Pay-meesters Clercquen.

VDer Paymeester sal hebben eenen geswooren Clercq/wesende den eenen van Luyckische/den anderen van Brabantse geboorte / de welke by den Versamen Raedt sullen worden aengesteld.

2 De selve Clercquen sullen sozmeren ofte vernieuwen den Legger vande renten / ende van tyd tot tyd daer inne aenteekenen de successie/dezivatie/ende spijtinge der selver renten op volgende personen / inscherende voer in den selven Legger de constitutie ofte creatie-brieven / soo wel die van oude tyden/als daer naeten laste vande Stadt mogen genegotieert zyn / ende sal een dubbel van soodanighen Leggher inde Raecien-kamer worden gheseponeert.

3 Ende sullen by yder Capitaal pertinentelpck aenteekenen/hoe verre/ende wat jaren de renten daer van betaelt zyn / ende daer af aen yder Paymeester inder tyd copie geven / om de Quitantien by de Gentheffers daer naete doen opstellen ende reguleren.

4 Sullen mede van jaer tot jaer sozmeren/ ende aenden paymeester inder tyd overreppen/ inden aenvangh van syn Officie/een memoriael van alle Raedts-berwanten ordinaris Bedienden/en officianten/inet byboeginge van der selver jaerlycke / maendelpcke / of Weeckelpcke Tractementen / ende gagies / om de betalinge daer naer te consozmeren.

5 De voorsz Clercken / sullen des versocht zynde / de Paymeesters assisteren in t'betalen van Stadts pepen / van veerthien tot veerthien dagen.

6 Ende sullen ter expiratie van het jaer vanden Paymeester overnemen

nemen alle de redulen / ende behoeften / de selbe redigeren onder bysondere capittelen/soo als van oudts gebruyckelijc is/ende alsoo den inhoudt daer af in soyme van reeckeninge redigeren/ separerende alle oude van nieuwe schulden / ende brengen onder het Capittel van allerley soo wepnich betalinge/ als mogelyck is.

7 Ende sullen de voorsz reeckeninge opgesteld ende ghesozmeert hebben binnen een half jaer/nae de voorsz expiratie/ op pene van vyfen twintich Goltguldens/ende nadere correctie / soo als bevonden sal werden te behooren.

8 Sullen oock de Reeckeningen tweemaal afschryben/ ende met hare appostillen en slooten in 't net brengen ; omme d'ene daer af in Stadts Romy/ of reeckenkamer geseponeert/ en d'andere aen den Gendant overgerepcht te werden.

9 Ende haer voorsz ten dienste bande Stadt /ende op ordre van den Gersamen Raedt/ in 't opstellen van Romy-redulen ende diergelycke laten ghebruycken/ soo dick ende menighmael daer toe verfoeght ende gelast sullen worden.

XXXIII. C A P I T T E L.

Vande Auditeurs der Stadts Reeckeninghen.

De voorsz Stadts reeckeninge opgesteld/ende door den Wapmeester inden Gersamen Raedt neergelept zynde / soo sullen daer toe gecommittert worden vier Auditeurs/twee Lupcksche ende twee Brabantsche/daer af ten minsten die helfte sal gestileert wesen in 't stuck van reeckenen ende Cypferen.

2 De selve Auditeurs sullen gehouden wesen binnen drie wecken daer nae te procederen tot het opnemen ende afnemen der voorsz.
recker

reckereningen op de Reckerenkamer/sonder langer uytstel.

3 Ende sullen daer op letten / dat de leste gedane reckereninge aen de handt sp/om daer uyt af te nemen/ of het slot wel overgebracht sp/of de betalinge vande renten wel ghebracht wort / ende of de Loguatur / soo van debet quitantie/ als andere wel en behoortlick gesupbert syn ; ende sulcks niet bebindende / sullen den voorszgaenden Raedant daer toe houden / of daer af aenden Versamen Raedt refereren

4 Sullen voorsz den rendant afneimen den Cedit hier vooren uytgedruckt/ ende de reckereninge in alle hare deelen/ende posten behoortlick ende distinctelck appostilleren/ sonder nochtans de selve te sluyten/ofte tecken en/alvooren de Loguatur gesupbert/ ende alle de quitantien in forma / op haren post/ende plaetse syn ghebracht ende geliasseert geworden/over welcke Loguatur soo nootdich/aenden Versamen Raedt sal moeten rapport gedaen worden/ ende der selver dispositie verwacht.

5 Ende sullen wel sorge dragen dat alle Cedulaen ende Ordonnantien/de welcke tot de reckereninge dienen/ende geapplitteert werden/woz den getraceert;

6 Ende voorsz daer op letten dat alle Ordonnantien ende Cedulaen soodanigh syn gestelt ende geconditioneert/ mitsgaders dat de forme/ende maniere van reckereninge/soodanich werde gehouden/ als hier vooren onder de respectie Capittelen ende Titels is geordonneert ende gestatueert.

7 De voorsz. reckereninge op dien voet opgenomen/ende gesloten spnde/sullen d'Auditeurs de selve inden Versamen Raedt overbrengen/ende sal op haer rapport/in cas van geene difficulte / de selve opneeminge ende sluytinge aldaer gelaudeert ende gheapprobert worden.

8 Ende alsoo t'spner t'pdt overgebracht aende Heeren Commissarissen Revisseurs / om by de selve geresumeert/ende gerevideert/oocheynde.

epndelpck geadvouert te worden.

9 'tWelck gedaen synde/ de selve reeckeningen met de behoeften aende Secretarissen sullen werden overgelevert/om op de Stadts Reeckenkamer / of in des selfs Comp geponeert te worden / van waer de selve nopt sullen mogen ontrocken worden / midts dat het bys staen aen een gegelpck des van nooden hebbende met kennisse vande Borgmeesteren / daer toe access te hebben.

10 Den ontfanger vande nieuwe middelen/ bestaende in een bysdepart vande Mout-wage/inde Capbieren / in die vier Spectien van Zout/Zeep/Brandewyn ende Taback / inde Gunne / midts gaders in het subsidie tot de betalinge vande Servicien / sal deselve Middelen wel ende getrouwelick ontfangen ende administreren de Servicien / ende den aenkleven van dien / daer upt punctuelick betalen/ende de maent staten van syn Conptoir/ghelpck den Pay-meester van tyd tot tyd aenden Eersamen Raedt overbrengghen.

11 De voorsz Servicien sullen betaelt worden hooft voorsz hooft/sonder daer onder te begrijpen de Appointez die elders als inde voorsz Stadt wonen/ofte haer ophouden.

12 Ende sal den Ontfanger noch Fourier vermogen eenfgerhande voorzbeelen upt of dooz de voorsz betalinge/ ofte ter oorsaecke van dien te ghenieten / 't sy van een Man op yder Compagnie/ Schrypver of Solliciteur / hoedanich die soude mogen ghenaeemt worden / ofonder wat naem het soude mogen wesen/directelpck of indirectelpck/op pene van infamie.

13 Den voornoemden Ontfanger sal gehouden wesen syne reeckeninge te doen op 't stuck vande betalingeder Servicien/soo egelpck dus langh gebruyckelpck is geweest/ sonder met eenige restanten te mogen bereckenen.

14 Den selven Ontfanger en sal geene ordinaris Stadts schulden betalen/noch de selve in reeckeninge brengen/maer alleenlick de

Servicien met de Tractementen/Keersse-gelden/ende diergelpcke/
die op het selve Comptoir geaffecteert syn.

25 Welverstaende dat by soo verre eenige penningen op dit Comp-
toir kinnen over te schieten/den Eersamen Raedt aenden Wapmee-
ster inder tpyt sal assignatie geven van betalinge op den Ontfanger
de welcke onder receptisse vanden selven Wapmeester / de pennin-
gen sal laten volgen/ende met de voorsz Assignatie ende receptisse
de selve bereekenen.

XXXIII. C A P I T T E L.

Van het onderhout der Maes-brugge,
ende de finantie daer toe
specterende.

DEn Eersamen Raedt sal gehouden wesen te onderhouden/ende
sozghvuldich te conserveren de Maes-Brugge / doende tot
dien eynde de selve alle jaren inde maent vā Mey of Junij in t'laegh-
ste Water/dooz de Hoogh-Schoutten / Burgemeesters / Opper-
Fabricquen / Wap-Meesters ende Bouw-meesters/met den ge-
swooren Stadts Metselaer/eractelpck visiteren/ende het noodige/
of apparente verwal/uptspoelinge / ende ontwelinge repareren/en
na behooren voorszien.

2 Daer en hoven sal van jaer tot jaer een Boogh/ten minsten wo-
den versien / ende sufficientelpck van hoven af tot inden groot in-
geboecht/ gestopt ende aengestreecken worden/ooch/ soo noodich
met paelwerck gespyst.

3 Ende sullev de onkosten deser reparatien / metten aenleven van
dien/voortaen in des Wapmeesters reeckeninge/onder een byson-
der Capittel in upt gabe werden gebracht/ gelijc mede in ontfangh
asson.

affonderlyck sullen gebracht worden de naerbolgende Middelen die tot het onderhouden der voozsz Brugge hier mede priuatiuvelck sullen worden gedestineert ende ende gesigneert.

4 Alle Borzers ende Ingesetenen/soo Geestelick/Militaire als polittequen/sullen gehouden wesen in hare Testamenten/Codicillen ende andere maekinghen/tot onderhout vande Brugge/ te laeten eenen Apcxdaelder/ indien sy van meer/als twee hondert guldens Maestrichter cours/disponeren/ ende indien daer onder eenen halben Apcxdaelder/ ende de Notarisen sulcx vergetende / of d'insertie daer af nalatende / sullen elcke repse in eenen Goudt gulden ten behoeue als voozen vervallen; behaluen dat ebenwel d'ersgenamen of goederen vanden Testateur promptelck sullen executabel wesen/vooz de voozsz noot-gfte.

5 Alle gecondemneerde Delinquanten/of composerende met de Hoogh-Schoutten/sullen gehouden wesen boven hare Mulcte / of amende te betalen tot onderhout als bouen/eenen Apcxdaelder of eenen halben / nae ghelegentheijt van hare middelen.

6 De ghene die in cenige Mes-keur of forfait vervallen ende gecondemneert worden/ sullen tot onderhout als boven buyten hare mulcte/ twee ende eenen gulden respectie / betaalen.

7 Alle andere condemnatiën die upt eenighen hoofde ten behoeue vande Stadt sullen worden gederneert/ sullen geappliedeert worden tot onderhout als voozen.

8 Die het borzerschap der Stadt begeren en sullen in geenē Sedt mogen genomen worden by Hoogh-Schoutten ofte Borgermeesteren/ten sy dat sy alvoozen twee gulden tot onderhouden vande Brugge/ hebben gesurneert.

9 Gelpck oock geene Beeckens/oste Ambachts-meesters soodanige personen sullen mogen aennemen als Gilde Broeders/ of presenteren/ten sy dat sy noch twee guldens als voozen hebben ingelept/ ende dit alles boven het Emmer-gelt in desen gerequireert.

10 Ende sullen dese middelen ende inkompsen tot de reparatie van de Brugge bestineert / jaerlycks verpacht worden / soo als andere Stadts middelen.

XX XV. CAPITTEL.

van t'kleyn Zeghel.

Het Middel van t'kleyn Zegel sal by authorigteit vanden Gersamen Raedt worden gemainteneert ende gebeneficieert / soo ende gelyck ten meesten nut / ende dienst vande indyvisie regeringe vande gemelte Stadt Maestricht / sal bevonden worden te behooren.

2 Tot dien eynde sal exactelyck werden naergekomen d'Ordinantie op dat stuck gemeaneert.

3 Ende sullen soo wel den Gersamen Raedt inden haren / als alle de respective soo Lupcksche als Brabantse Gerechten / oock die vanden Broenhoff ende van de Elf Bancken / midtsgaaders hare Secretarissen / gehouden wesen haer daer naer exactelyck te conformeren / sonder dat sy eenige requesten / Schyftupren / Acten of Munimenten sullen vermogen te admitteren / als die volgens de voorsz. Ordinantie gesegelt sijn.

4 De voornoemde Secretarissen / ende alle Notarissen sullen mede gehouden wesen alle Acten / die sy by de Copie of Extract komen upt te geven op een Zegel te laten schryven / of dan met het Zegel naer belanghijber saecke te bekleeden.

5 De Procureurs sullen mede hebben te besorgen / dat alle Acten hoedanigh die mogen wesen / dewelcke ter rolle / ofte ten processe gedient worden / met een Zegel zyn gemuntieert.

6 Ende soo wanneer de voorsz. Acten niet op het gesegelt papier en

in syn geschreven/maer dat het Zeghel alleen by omslach gebruypt is / soo sal op het gesegelde papier geset worden/waer toe / of tot wat Acte het selve komt te dienen.

7 Ende sullen de Rechters/de Secretarissen/Notarissen ende Procureurs/die hier aen komen te contrabenteren/ of by de Hoogh-Schoutten des man/ des van/ of by Voogdmeesters worden gemuleteert pder repse indrie Goltguldens / te verdeelen als naer ouder gewoonte / of sullen de Heeren Commissarissen Deciseurs tegens de voorsz Hoogh-Schoutten ende Voogdmeesters / gheleyck oock tegens de voorszchebe Contrabenteurs noch breeder versien.

8 Ende tot voorszominge van alle klachten/ sal den Eersamen Raedt dooz een bequaem persoon soo vele Zegels doen slaen / of stempelen alser van nooden sullen wesen / ende van negen tot twaelf upren de seve laten uptdeelen ter plaetse by haer te presteren/of sulcx dienstigh geoordeelt werdende/ sal den voornoemden Eersamen Raedt / onder dese voorsztaende Conditien ende Voordomantie daer af zynde/het voorsz Middel/nessens andere Stadts Middelen/ aenden Meestbiedende verpachten.

XXXVI. CAPITTEL.

Van Pieuse Fundatien.

DEn Eersamen Raedt sal upt den haren aenstellen bequame Probiseurs vanden grooten H. Geest / ende van andere Godts-hupsen/ende pieuse Fondation

2 Ende sal oock gelyck dus langh is gebruyckelyck geweest/committeren de respectie Gentmeesters upt capabele ende suffisante personen.

3 De selve Gentmeesters sullen ghehouden wesen te fornteyen per-
tinent Leger-boecken/miet aenteekeninge van alle hupsen / Lan-
den/Los ende Erfpachten/Selt/Genthen/ Capupnen/ Chpsen/
Mercken/ende alle rebenues/miet byvoeginge vande rep-genoo-
ten der Banden/ ende vande respectie Debiteuren.

4 Ende sal een dubbelt van het voorsz Leger-hoef: gheseponeert
worden ter Griffie vanden Gersamen Raedt/ende het ander verhly-
ven in handen vande Gentmeesters / op dat de Proviseurs ende an-
dere des van nooden hebbende/daer toe mogen access hebben/ waer
inne mede sullen moeten geregistreert worden alle Testamenten/
Legaten/Donatien/de welcke ten behoefte vande Arme gemaecht
zyn

5 De groote Caessel vanden Hepligen Geest/sal bedient worden
by twee Gentmeesters d'eene vande Lupscche / d'andere vande
Brabantsche syde /de welcke by beurten van vier tot vier jaeren de
goederen ende opkomsten in ontfangh ende uptga ve sullen admi-
nistreren op het tractement tegenwoozdich daer toestaende.

6 Ende sullen tot dien eynde / boven ende behalven den voorsz
Legger formieren een pertinent Register van alle tousten ende
Pacht-cedulen daer mede de voorsz. Hupsen Landen ende Bem-
den alreede sijn uptgegeven/of als noch upt-gegeven sullen wor-
den / sonder eenige der selver Cedulen te mogen uptgeven / als naer
de voorsz. registratie daer inne van tydt tot tydt / de repgenooten
sullen werden geexprimeert.

7 De Proviseurs ende Gentmeesters sullen booztaen gesament-
lyc ter expiratie vande tousten/ende pachten daer af de denuntia-
tie tydelpck door de Gentmeesters sal moten geschieden / ghhouden
wesen binnen Maestricht / oft ter plaetse daer de goederen ghelegen
sijn / aende meestbiedende upt te geven de hupsen/landen/ ende bem-
den / ende sulcks niet langer als met eenen toust van ses jaeren/
daer inne successivelpck sal worden gecontinueert sonder dat men
d'een of d'ander sal vermenogen te prefereren/ ofte beneficiëren.

8 De voorsz Pachters sullen gehouden wesen te stellen goede ende deseante cautie ofte bozge / bedwinghbaer binnen Maestricht / ofte inden Broenhoff / daer sonder geene uptgebinge / sal mogen geschieden / als ten pericle vande Rentmeesters : De welcke voortaen exactelpk sullen moeten verantwoorden de geheele pachinge / opkomsien ende reuenues / sonder niet eenige restanten te moghen reekenen / emmers met geene andere / als daer van sal komen te blycken / dat Procs ventileert / omtrent welcke Processen de rentmeesters sullen gehouden wesen alle serieuze debouten aen te wenden / met præ-addvis vande Pensionarissen / sonder het welcke / ende goetbinden vanden Gersameu Raet / de selve haer in geene Procsen en sullen mogen inlaten / of eenige actien van andere aanslaen / overnemen ofte intenteren.

9 In cas van eenige geallegeerde insolventie / sal moeten bewesen worden / dat binnen vier maenden nae d'expiratie van den termijn tot de betalinge geprefigeert / alle debitoiren zyn aengewent / om by executie voldoen te worden / ende datter in bonis niet en is te binden / sonder welck het restant niet en sal worden geadmitteert.

10 Ende in cas Burgemeesters ende Geswoorens als priuative Gechters upt rebedenen van notabel miswas / of andersints eenige atterminatie quamen te geben / tot de aankomste vande Heeren Commissarissen Deciseurs / soo sullen de Rentmeesters de dispositie daer over verwachten van de selve Commissarissen / sonder dat den Gersamen Raet ende de Bozgemeesters en Geswoorens / of de Proviseurs eenige de minste quytslaghen sullen vermogen te doen upt wat oorsaekke het soude mogen wesen.

11 De Proviseurs ende rentmeesters sullen gehouden wesen van heerthien tot veerthien dagen te vergaderen / ende resumieren het Manuael vanden rentmeester / om te sien watter ontfangen is / en om de uptdeelinghe daer nae te reguleren / ende andere saecken te verriichten / die dienstlich zyn.

12 Den rentmeester en sal geen koozen ontfangen / als dat wel gewant / ende niet verdoft en is / ende andersints leverbær / ende wel geconditioneert.

13 Ende sal sozge dragen dat het beste Koorn om daer Broodt af te backen/niet als by eenen be-credigden Molenaer en werde gemalen/noch oock by anderen/ als be-eedighden Backer gebacken / op dat het eygen Meel geleveret/ende in Armen Broot geronverteert woerde/op pene dat de Molenaer ende Backer anders doende/arbitralprek sullen woerden gestraft.

14 Ende en sal geen Koorn/als banden Solder des Rentmeesters aen den Molenaer of anderen Crediteur / op oydre bande Proviseurs mogen geleveret woerden.

15 Alle Pachten ende boet-Chinsen sullen precise op haren verbaed-dach moeten ontfangen woerden / sonder dat de boeten daer toe staende / sullen mogen negligeren / ofte remitteren / op pene dat de selve t'haren laste sullen gebracht woerden.

16 De Proviseurs ende rentmeesters en sullen geen bouwage noch timmerage vermogen te doen of te ondernemen/ sonder hoortgaende raedts-verdrach.

17 De Proviseurs ende de rentmeesters sullen sozge dragen/ dat het Koorn op den dupstien meret vercocht werde.

18 De Rentmeesters / reeckeningedoende/sullen hare Commissi-en voor af laten inslueren ende den Eedt doen van getrouwe administratie aende Auditeurs/die den Versamen Raedt daer toe sal committeren.

19 De reeckeningen sonder restanten opgenomen ende geslooten zijnde/ sullen aenden Versamen Raedt werden overgebracht/omme gelaudeert ende geapprobeert te woerden / ende vervolgens by de Heeren Commissarisen Deciseurs gerevideert.

20 Alle Weduwen ende Erfgenenamen bande boozige Rentmeesters mitsgaders alle andere Persoonen die men kan vermoeden dat eenige Registrers / bescheyden of Documenten / specterende tot de Arme goederen/ onder haer hebben / sullen ghehouden werden tot prompte overleveringe / ofte tot den Eedt van expurgatie dat sy
geen

geene en hebben noch gehad en hebben / oock niet en weten waer ende onder wien de selve souden te vinden zyn.

21 De Stadts Arme Hupskens sullen half ende half bewoont worden by Arme vande Roomsche ende vande Gereformeerde Religie/ende sullen twee Gereformeerde/in plaetse van eenen Roomschen worden gebeneficieert / tot dat de bewooninge eguael zyn sal.

XXXVII. CAPITTEL.

Den inhoudt van dit Capittel, is raeckende het Weef huys der Gereformeerde Armen.

XXXVIII. CAPITTEL.

Van Stadts Costumen ende ob-
servantien, van Meubele ende
Immeubele goederen.

Alle goederen zyn alhier Meubel/ die men gemeenlyck noemt gegerpde/ of immeubele/die men noemt Erven.

2 Meubele/zyn Penningen/Hupstraet/Aleederen/Auweelen/ende allen 'tgeme dat men beroeren ende verdragen kan.

3 Maer Schaperapen / Handelaers/ of diergelycke saecken/die in de Hupsen gehecht/ingewerckt /of nagelbaft zyn / worden ge-

M 2

houden

honden vooz inmeubel.

4 Oock worden vooz Erben gehouden de Brouw-ketels in soe verre den Leem daer sy niet ingeset zyn/van boven niet eene Plae-ster van Kalck is overstrecken.

5 Eensgelpck zyn inmeubel/de Brouw-kuppen niet yfere rep-pen gebonden zynde/als gedefineert tot perpetueel gebruyck.

6 Eenem staenden Hael in eere Keucken/is oock Erbe.

7 Inmeubele goederen zyn Ezonden van Erben/Dupfen / Ho-ven/geaffecteerde ende gerealiseerde Rentten/ende diergelpcke.

8 Fruyt-boomen/Epcken Boomen/ende andere groote Boomen staende op de Erven / worden oock vooz Erbe gehouden.

9 De Molens op de Mazo/Zekere/en elders liggende/al hoe wel gelpckenisse hebbende van Scheyen/worden oock vooz Erben/of inmeubels gehouden.

10 Penningen van gerealiseerde Rentten/die aen eenen Tochte-naer worden afgehept / worden gehouden vooz inmeubel/ ende moeten wederom worden geappliqueert.

11 Alle actien tenderende tot inmeuble saecken/worden gehou-den vooz inmeubel/ende tot meuble saecken vooz meubel.

XXXIX. CAPITTEL.

Vande Contracten van Koop ende
verkoop, huyre, &c.

Goederen in Vreemde Landen gerooft/ of geplondert/ en me-
gen in dese stadt niet gekocht of vercocht worden/ volgens ou-
de Ordonantien/ ende gekocht zynde moeten aende Meesterz wo-
den geresitueert.

2 Geene Vreemde en mogen eenige Leestochte verkoopen/ ten zy
op de publieke Merckten/ ende geene borgers ofte Ingeketenen mo-
gen hun tegen gaen om hunne Waren te koopē / het zy binnen
of buyten de Stadt/ op pene van verbeurte van't goet tot laste van
den Kooper.

3 Van sullen de ghene die hun met voozkoop geneeren/ op den
Merckt mogen koopē van Paesschen tot S. Remps-mis nae de
klocke van elf upren/ ende van S. Remps-dach tot Paesschen/ na
de klocke van twaelf upren/ ende niet eerder.

4 Den Apha koop vande verkochte Erben / is in dese stadt den twin-
tighsten penningh/ dooz den Kooper te betalen/ wel verstaende soo
den selven is gestipuleert/ het welck ordinaris geenuntieert wert/
Apha naer Landtkoop/ want andersints en is men daer van niet
schuldigh.

5 Soo wanneer Erben met de brandende keersse verkocht zyn/
soo en valter geene rescissie ter oorsaecke van bedroch ober de
helft.

6 Een verkocht Heert wordende binnen ses weecken naer het ver-
koop/ bebondē snupachtigh/ demparhtich/ wozmarktigh of maen-
oogigh/ wozt aenden Verkooper geresitueert/ ende de koop-pen-
ningen gerepeteert.

7. **Gorde**

7 Goederen die verkocht worden door de Kinderen Proprietarissen/daer de Ouders aen betochticht zyn/zyn subject aen radu-ritept/maer komende de Dochters voer de Proprietarissen te overlyden/soo verkryght het Contract syn volkomen effect.

8 Het ghene dat by Houwelijck-Contract wort beloofst/ en kan door eenen van twee ghesupschen niet worden by renuntiatio quyt gescholden.

9 De Bier-tappers deser Stadt en moghen de Brouwers/daer sy hun bier gewoon syn af te nemen / niet verlaten/sonder hun af te betalen / of soo sy dat doen/ende eenen nieuwen Brouwer liessen/die hunne provisie levert/soo vermacht den eersten Brouwer aen den tweeden te denuntieren dat sy syre leverantie staectie / waer aen den tweeden gehouden is te pareren/op pene van in te staen booz het geene den Tapper aendeneersten Brouwer schuldich is.

10 Alle hupren of tousten van hupsen deser Stadt/moeten ingaen ende uptgaen den tweeden Dinghsdach in April ende October/ende de Hupsen Donnerdags daer aen volgende wesen ontrupint/op pene van nullitept der hupre of Toust-cedulen / ende dat den Huprder ende verhujrder sullen verballen inde amende van bystich guldens tot behoeve vande Armen.

11 Hupr gaet in dese Stadt booz roop.

12 Eenem Dochtersaer sal geene goederen langer mogen verhujren als booz den tyt van ses jaren/ ende komende te steruen inde eerste of leste drie jaren/sal den Epgenaer niet gehouden wesen de hupre langer te presteren/of in kracht te laten/als de selue drie jaren daer inne den Dochtersaer gestozen is.

XL CAPITTEL.

Van transporten ende andere Gerichts-werken.

Geene verbintenissen/alienationen/permutationen/en opereren reall-gept/ten sy de selue aende Hooge Gerichten en syn geinsinu-
eert

95
eert/ende daer voorsz gepasseert/volgens de forme hier boven ghe-
prescribeert.

2 Gelyck oock niet de dispositien die van erfelycke goederen geschieden by Testament/Houwelycke Woordwaerde of schepdingen en beplingen/ten sy de selve als vooren ten Registre vande Hooge Gerechtien syn geinsinueert.

3 Geene Een-kindtschappen kunnen gemaect worden tusschen de kinderen vanden eersten ende tweeden Wedde / ten sy by interventie vanden Hoogen Gereschte/ ende naer kennisse genomen over de dienstigheyt of ondienstigheyt van sulcke conventie.

XLI. CAPITTEL.

Van Beschudden.

Het jaer van beschudde of vernaderinge loopt in dese Stadt naer dat het transport is gepasseert/ende geregistreert/dat is te segghen/dat den tpd̃t niet eerder en verschynt/met de welke de prescriptie loopt tegens de ghene die wilt beschudden/als een jaer naer 't voorsz. transport ende registratie.

2 Want andersints oock aler eenfge gichte of transport geschiet/terstont naer de voltrekkinge vanden looy ende verkoop/het beschudde mach geschieden / het welck men exprimeert met dese woorden/ men mach beschudden tusschen halm en heer.

3 In'tjaer gestatueert tot prescriptie tegens het beschudde en wort niet begrepen den dach dat de registratie van het transport is geschiet/ soo dat den beschudden tpd̃t alhier is een jaer en eenen dach.

4 Den dach intercalair van een schrikkel-jaer/en doet het selve jaer niet

niet t' eerder expireren in materie van beschudde.

5 Den geenen die wilt beschudden / moet Bloed t' verwant syn van den Verkooper / ende niet aengetrouwen Vriendt.

6 Een man willende beschudden in name van syn Drouwe / mach sulcx expirieren binnen s' jaers / andersints beschuddende op sijn eppen naem / wort gerejectert ten ware dan dat hy oock Bloed t' verwant was.

7 Den regel Paterna Paternis, Materna Maternis, heeft in 't stuck van beschudde oock plaetse / en wort den Bloed t' verwant geprefereert / den welken den naesten is aenden Verkooper / van die linie daer de goederen af procederen.

8 Vastlaerden en hebben geen recht van beschudde der goederen die hunne aele Vrienden hebben verkocht / en in tegendeel en vernaderen de aele niet / 't gene dooz de Vastlaerden is gealieneert.

9 Om te komen tot beschudde / moeten de geheele koop-penningen worden gepresenteert aenden Kooper ten minsten die seecker en liquid syn / niet open buidel ende in baren gelde.

10 Den Kooper weygerende de kooppeningen vanden naderlingh te ontfangen / moeten de selve achter het recht worden gheconsigneert / ende competeren den Officier daer van syne Rechten / soo gesept.

11 Den Officier vermach de gheconsigneerde penningen aenden naerderlingh te restitueren / onder cautie / of op syn woort / 't welck men heet / hem Wisselaer te maecken der penningen vooz s / doch tot synen pericle.

12 Een Erbe publyckhelck ter proclamatie gestelt / en is niet onder worpen aen 't recht van 't beschudde.

13 Soo wanneer den Upkoop tusschen Kooper ende Verkooper wort

moet gebeelt / moet in 't geheel aenden Kooper door den nader-
linck worden gerefundeert.

14 Het recht van beschudde is reel/ende vervolght de verkochte
saecten/in wat handen dat sy oock zyn.

15 De Bruchten staende op eene verkochte Erbe/ of daer van noch
niet verbrocht / vallen oock onder de vernaderinge.

XLII. C A P I T T E L.
Van Testamenten.

En Testament ghemaect voer Notaris ende twee Getuygen
subsisteert in dese Stadt.

2 Testamenten Holographe worden niet geadmittleert ten sy vā
Geestelijcke Personen / dependende van d'een of d'ander Ca-
pittel.

3 Testamenten (gelyck andere Acten) moeten door de Testa-
teurs ende Getuygen worden geteekent / indien den Testateur kan
teekenen of schryven/en indien niet/soo moet den Notaris daer
afer presse insertie maecten/ doch by faulte van teekenen/en sy
niet van onwerde/ maer valt de Notaris die sorgeloos is geweest
van sulcke solemniteyt te doen observeren / inde boeten van
suspensie voer een jaer d'eerste repse / ende de tweede repse van
privatie.

4 Tot validiteyt van Testamenten wort alhier niet v'repcht/dat
aende kinderen de legitime gelaten wort titulo institutionis, maer
is genoegh de selve te laten by Legaet/of anderen Tptel.

5 Ende generalyck en is niet van noode/tot subsistentie van't Te-
stament eenen Erfsgeaem te institueren / maer mach de gantsche
heredi-

hereditept niet Legaten worden uptgebeelt/ende is oock onbetroden van een deel van syne goederen te disponeren / ende vooz de meer rest intestaet te sterben.

6 Bastarden en mogen geen Testament maerken sonder Oetropen sy in rem liberorum noch upt Testamenten van andere pets gemeten/ten sy by sozime van Almoeffe.

7 Persoonen ter doot gerondemneert / vermogen van synne goederen by Testament te disponeren/ten ware in een specialen cas / de Rechten anders disponcerden.

8 Een Man of vrouwe en mach niet testeren vande acquisten/die sy staende Huwelpck te samen hebben gedaen/immers verders als syne helft bedraecht.

9 Een van twee Gehupschen en mach aen den langhstlevende by Testament niet ontnemen het voozdeel/ dat de Costumpien hem geven/als sy de meubelen/of tocht der Erfgoederen/ten sy van met synen wille.

10 Testamenten van gepestifereerde Persoonen worden verleden ten minsten vooz twee bequame Getupgen/ de welke de selve aenstonts/of ten minsten binnen vier en twintigh dagen sullen hebben in geschrift te redigeren / ende aenden Hoogen Gerichte des man des van te presenteren/ om geregistreert te worden / waer sonder de voorsz. Declaratie ende Testament-maekinghe van geenen geloobe/ende vervolgens nieltich ende van onwaerde sullen wesen.

XLIII CAPITTE L.

Van Successien ab intestato.

E Een van twee Gehupschen komende te overlyden / soo behoude den overlevende alle syne leven synner beyder Erben/ ende sal hebben

hebben in alinger wyse alle de Meubelen/gespeke syn eijgen behou-
delspeck het Testament vanden Dooden/ende de schulden.

2 Maer naer de doot van Man of Vrouw/die het leste sal leven/
heeren alle hunne Erben op hunne gemeyne kinderen/ soo syder
hebbente samen gewonnen.

3 De naechte proprieteit die eenen van twee Gespyschen heeft
in syne goederen /wozt oock by 't affsterben van synen Gegenoot
gedevolbeert op hunne gesamentlycke kinderen/ niet tegensaende
dat den Tochtnaer komt gheduprende een ander Houwelpeck van-
den voorsz Proprietaris t'overlyden.

4 Geacquireerde goederen devolbaren op de kinderen vanden
Houwelpck / daer de selve syn ingebracht / of geduprende den
welcken sy syn vercregen.

5 Goederen geacquireert by Groot-Vader of Groot-moeder /of die
hun collateralpeck toevallen geduprende den Weduwelicken-staet/
of tweeden Houwelpeck van syn kindt/ gheschozen aende kinderen
van 't voorsz tweede Houwelpeck.

6 Een Proprietaris komende te sterben/ende achterlaetende syne
Weduwe ende kinderen / midtsgaders synen Vaeder of Moeder
Tochtnaers / die daer naer oock overlydt / en transmittiert
niet aen syne Weduwe / maer succederen de kinderen in vollen
recht.

7 kinderen van verschepte Bedden of Houwelpecken / succe-
deren aen hunne Ouders ghelpeckelpeck in de achter-gelatene
Meubelen.

8 Alser egeene kinderen/of Ouders en zijn/soo verballen de stock-
goederen niet op den naesten collateralen Vriendt/ maer op den ge-
nen die 't naesten is aenden Dooden / ende procederende vanden
eersten Acquesteur of Besitter der voorsz goederen / het welcke
wozt geexprimeert met de woorden Paterna Paternis, Materna
Maternis.

9 Desen regel heeft plaetse niet alleen tusschen Broeders en hare Kinderen/ gelyck nae recht/maer oock tusschen verdere Vaerdighheide ende Moederlicke Maegen

10 Waerwelcke of Moederlycke goederen/spnde tusschen de Wrsenden hinc inde, indifferentelyck gedeylt/ soo mach de abusieve deplinge wordengeretraectert / door de geene van wiens syde de voozschrebe goederen ghekomen syn / ende dese sich dienen vanden voozsch regelen.

11 Verwozven of gearquireerde goederen geduyrende eenen Houwelyck / worden nae doede van Man ende Vrouw / gedeelt in twee deelen/ tusschen de naeste vrienden vanden Man/ende de naeste vrienden vanden Vrouw.

12 Onder gearquireerde goederen worden niet gerekent die gene/ die by successie of legaet/ geduyrende den Houwelyck aen een van twee gehupschen coekomen.

13 Noch oock de gene/ die dooz eenen van twee Gehupschen vooz hunnen Houwelyck geworden syn/ immers vooz soo veel als den voozsch regelen van acquisten aengaet.

14 In patrimoniale goederen/die geene stock-goederen en syn/ noch van niemant vooz sulcx en kunnen worden gereclameert dooz dien niemant vanden franch en procedeert / inden welcken de voozsch goederen eerst syn gheradiceert / worden gheobserveert de gemeene gescreven Rechten.

15 Het geene dat geduyrende den Houwelyck is gearquireert / maer van eenige oorzacke dependert / die den Houwelyck antecedeert (gelycker wyse goederen by vernaderinge upt den hooft vande eene of d andere van twee Gehupschen verkregen) en wort niet ghehouden vooz gearquireert goet/ doch moet den genen die sulcx alleen behouden wilt de helft vande penningen tot sulcken acquist antbuydelt aende wederpartige restitueren.

16 De representatie heeft plaats tot den derden graet der Civile Rechten inclusy/ soo dat Sisters ende broeders kinderen in stirpes succederen aen eenen Oom of Moep/ t'samen met de overlevende Sisters of Broeders vande Dooden.

17 Welck oock plaetse heeft in nepotibus & fratre consanguineo vel uterino tantum, de welcke niet ende neffens hunne Oomen succederen in de goederen/ spruytende van hunne linie.

18 Als daer niet en syn als broeders of sisters kinderen / sonder concurrentie van Oom of Moep/ soo succederen de selve aen hunnen overleden Oom/ hoofs- gewyse/ ende niet klochs- gewyse.

De ondergeschreven Commissarisen Deciseurs van beyde Gezmaedige Heeren ende Princen der Stadt Maastricht / hebbende in kracht van hare Pouvoirs/ ende de respectie Commissien vande Heeren hare Principalen/ hier voozen in Capite deses geïnserceert/ Doozgesten ende geexamincert de voorsz. staende Poincten ende Articulen soo ende ghelyck de selve dooz Commissarisen Instruceurs ende Pensionarissen der voorsz. Stadt syn ter neder gesiet / ende onder hare Capititelen gerebigeert / oock daer ober ghehoort hebbende het Corpus vanden Magistract/ Widsqaders de Hooge en Lage Gerechten/ ende ingenomen hebbende hare consideratien op alle ende een pegelyck der selver Poincten ende Articulen soo veel noodich ende dienstich was/ hebben met gemeen concert dit tegenwoordich Recueil/ soo als het selve leyt gecorrigceert / ende gheadjustceert/ soo veel in Ons is/ Omme naer ons gedaen rappoort dooz hoochst- gemelte beyde onse Heeren Committenten te worden gearresteert/ en in eene positie Wett bekeert. Aldus gedaen den derthienden September seshien- hondert vier en tsestich. Was geteekent ende gesegelt als volcht.

*A. Baron de Kerckhem
de Uyer.*

L. S.

Charles de Mean.

L. S.

M. van Crommon.

L. S.

Godert van Reede tot Amerongen.

L. S.

Aldus gedaen, geapprobeert, geratificeert, ende in eene positive Wth bekeert tot Luyck, inden gehcymen Raedt van Syne Hoogheyt den 12. Martij seltchien-hondert vyf en tseftich. Was gearapheert *Rosen*, vt. Onder stont *I. L. Crest*. Zijnde op 'tspatium gedrukt het Cachet van Zijne Hoogheyt op een rooden ouwel, overdeekt met een papieren ruyte; alles volgens Specialen Last ende Anthorifatie van Hooghst-gemelte Zijne Hoogheyt, Gegeven by missive geschreven binnen Bonne, den 3. Martij des selve Iaers, onderteeckent MAXIMILIANUS HENRICUS. ende noch lager *Pasc. Foullon*.

T A E F E L.

I. C A P I T T E L.

- Vande stad Maeftricht, ende hare Genadige Heeren ende Prin-
cen. fol. 7
- II. Cap. Vande Perſoonen ende Borſgers deſer ſtadt int'ge-
meen. fol. 8
- III. Cap. Vande Policie ende Regeringhe der Stadt Mae-
ſtricht in't gemeen. fol. 12
- IIII. Cap. Aangaende Stadts Fabricque. fol. 18
- V. Cap. Policie van Huysen ende Straeten. fol. 20
- VI. Cap. Aengaende de Ambachten ende Gilden. fol. 25
- VII Cap. Vande Raedts-Perſoonen en haere byſondere be-
dieningen ende eerſt aengaende de Hooch-ſchoutten. fol. 27
- VIII Cap. Vande Borſgermeeſters. fol. 29
- IX Cap. Vande Schepenen der Hooge Gerechten. fol. 31
- X. Cap. Vande Moinboirſcap, ofte Vooghdye. fol. 35
- XI. Cap. Vande Geſworen Raden. fol. 37
- XII. Cap. Vande Pay-meeſters. fol. 40
- XIII. Cap. Vande Commiſſarifen Inſtruceurs. fol. 42

XIIII Cap.	Vande Pensionariffen.	fol. 43
X V. Cap.	Vande Secretariffen vanden Raedt.	Eerfamen fol. 45
XVI. Cap	Vande Secretariffen, van Schepenen, ende van Borgermeesteren ende Gefworens.	fol. 46
XVII. Cap.	Vande stadts ende Gerechts-Boden.	fol. 48
XVIII. Cap.	Vande Advocaten.	fol. 50
XIX. Cap.	Vande Procureurs.	fol. 51
XX. Cap.	Vande Notariffen.	fol. 53
XXI. Cap.	Styl ende maniere van procederen van Arre- ften.	fol. 54
XXII. Cap.	In materie Crimineel.	fol. 57
XXIII cap.	In materie van Actie Hypothecair.	fol. 58
XXIIII. Cap.	In materie van Ordinariſſe civile proceduren voor den Hoogen ende Lagen Gerichte.	fol. 61
XXV. cap.	In Materie van Appellatien.	fol. 65
XXVI. cap.	Rechten vanden Hooghen Gerichte, ſoo die gereguleert zyn by Receſſe vanden Iaere 1652.	fol. 68
XXVII. Cap.	Rechten voor 't Lage Gerecht, ſoo die geregu- leert ſijn by den Receſſe vanden Iaere 1652.	fol. 69

xxviii. cap. Rechten in Materie van Appellatie vanden
Hooghen ende Lagen Gerechte op de Rolle vande Com-
missarissen Instructeurs. fol. 71

xxix. cap. In Materie van Executie, de Commissarissen In-
structeurs daer toe by de Heeren Commissarissen Deciseurs
ghauthoriseert zynde. fol. 72

xxx. cap. Recht in materie van Appellatie vande elf Ban-
ken ende het Capittel van S. Servaes Kercke, op de Rolle van
de Commissarissen Instructeurs. fol. 73

xxxi. Cap. Vande Stadts Finantien. fol. 74

xxxii. Cap. Vande Paymeesters Clecquen. fol. 80

xxxiii. cap. Vande Auditeurs der Stadts Reeknin-
gen. fol. 81

xxxiiii. Cap. Van het onderhoudt der Maes-Brugge,
ende de finantie daer toespecterende. fol. 84

xxxv. Cap. Van 't Kleyn Zegel. fol. 86

xxxvi. Cap. Van Pieuse Fundatien. fol. 87

xxxvii. Vanden Wees-huyse der Gereformeerde Ar-
men. fol. 91

xxxviii. Cap. Van Stadts Costumen ende observan-
tjen van Meubele ende Immeubele goederen. fol. 91

xxxix. Cap. Vande Contracten vanden Koop ende verkoop,
huyre,&c. fol. 93

xl. Cap. van Transporten ende andere Gerichts wer-
ken. fol. 94

xli. Cap. Van Beschudde. fol. 95

xlii. Cap. Van Testamenten. fol. 97

xliii. Cap. Van Successien ab intestato. fol. 98

Eynde des Taefels.

